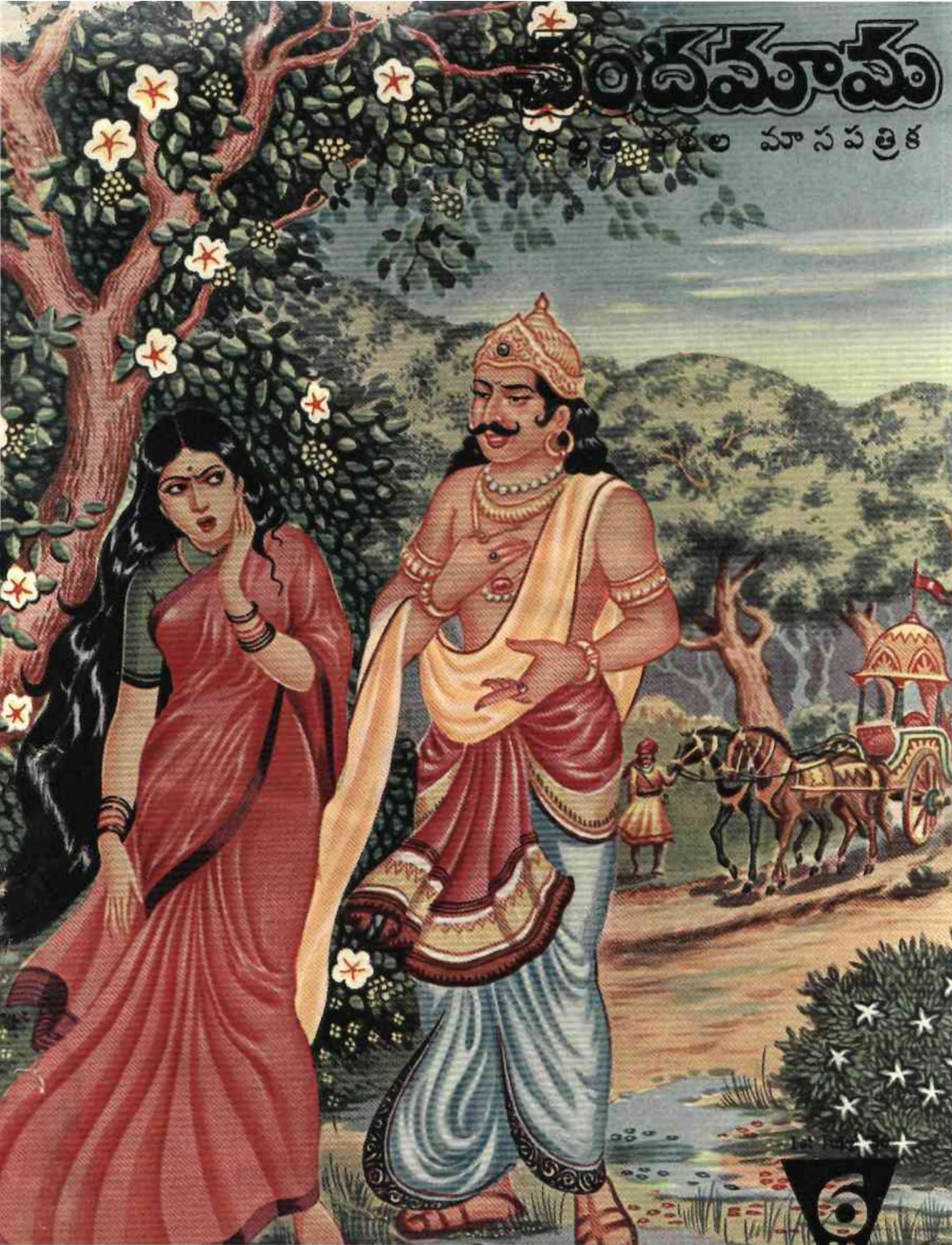
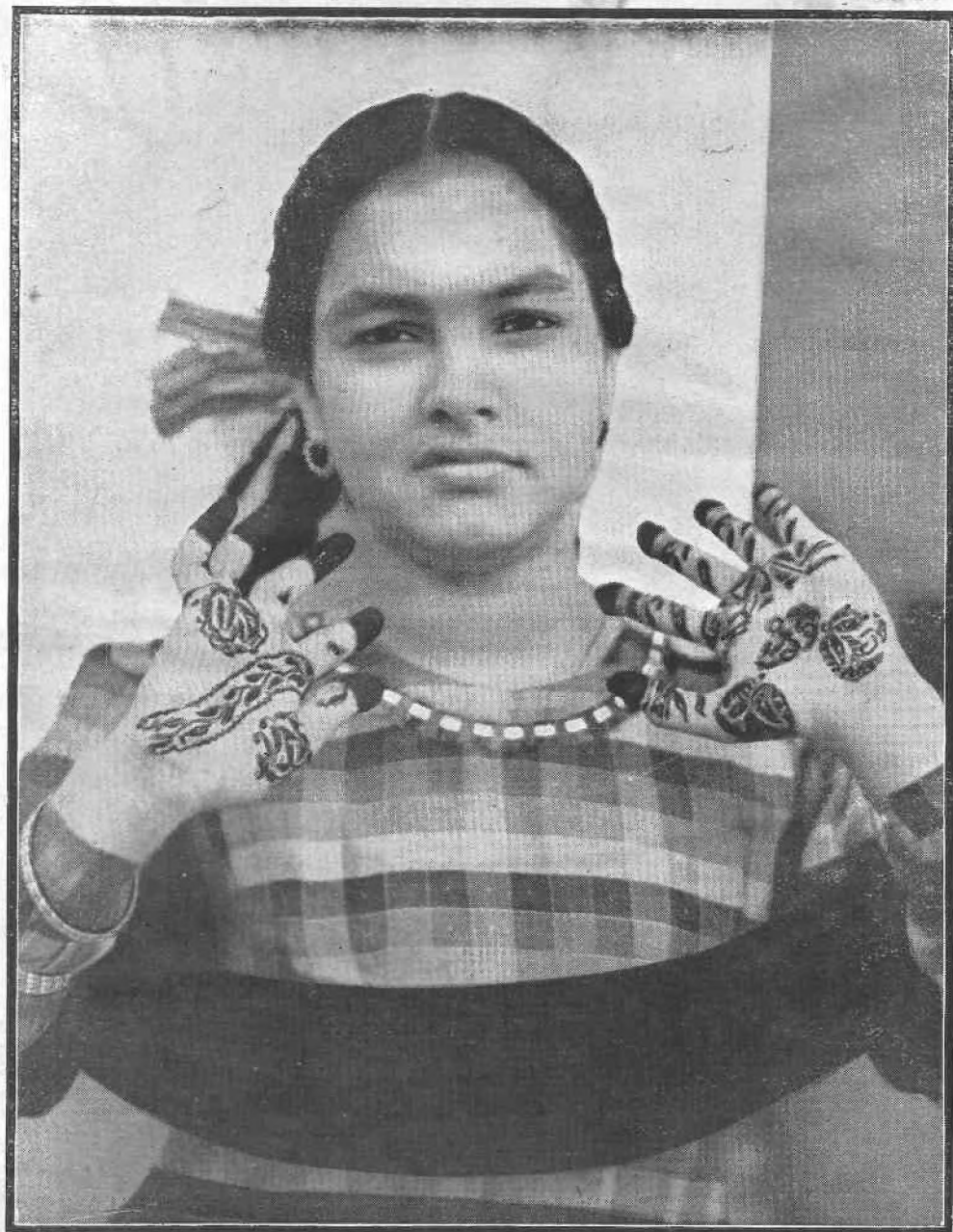


నందమూరు

మానవత్వం మానవత్వం

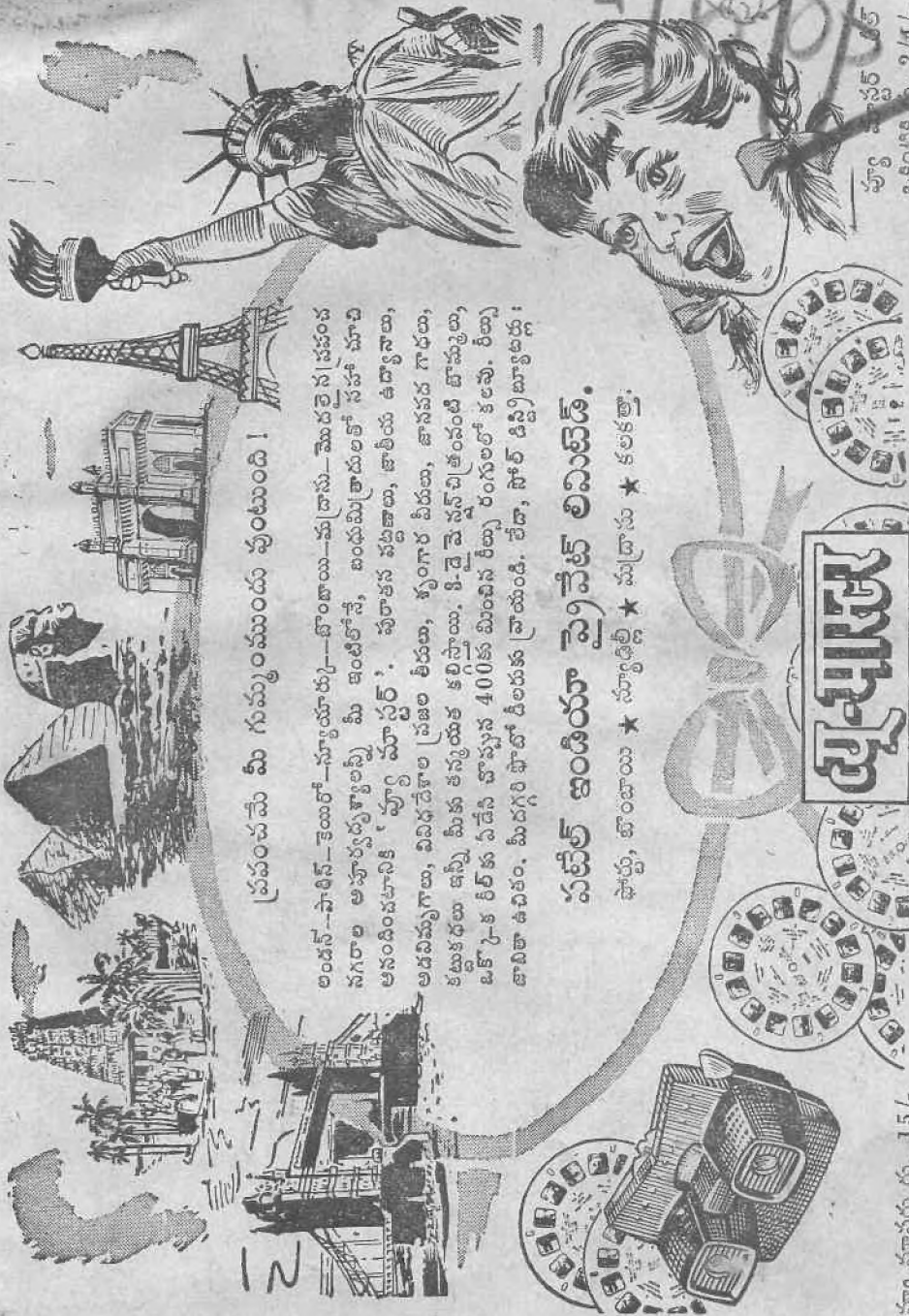




బహుమతి
ప్రారంభించిన వ్యాఖ్య

ఒప్పుల కుప్ప

పంపినవారు :
కె. హేమాద్రి - గొల్లపూడి



ప్రపంచమే మీ గుమ్మంముందు వుంటుంది !

లండన్-పార్టీస్-కెయిరో-న్యూయార్క్-టోండాలు-మద్రాసు-మొదలైన ప్రపంచ నగరాల అపూర్వదృశ్యాలన్నీ మీ ఇంటిలోనే, బంధుమిత్రాదులతో సహా చూచి ఆనందించటానికి 'పూర్ మాస్టర్'. పురాతన నట్టణాలు, శాశ్వత కట్టడాలు, అడవిమృగాలు, వివిధదేశాల ప్రజల తీరులు, శృంగార వీరులు, జానపద గాథలు, క్రీస్తుకథలు ఇన్నీ మీకు కన్పయత కలిస్తాయి. కి-తై వెన్స్ చిత్రవంటి చిత్రాలు, ఒక్కొక్క రీల్ కు ఏదేని చొప్పున 400కు మించిన రీల్స్ రంగులలో కలవు. రీల్స్ జాదితా ఉచితం. మీదగ్గరి ఫోటో తీయడకు వ్రాయండి. లేదా, సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

పటోల్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

ఫోటో, టోండాలు ★ న్యూఢిల్లీ ★ మద్రాసు ★ కలకత్తా.

పటోల్

పూర్ మాస్టర్
ఒకరికి రూ. 2/4/-

పూర్ మాస్టర్ రూ. 15/-

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు
వింతలు - విశేషాలు

కొండెగాడు (జా.క.) 3

మునిముచ్చు ... 7

మకరదేవత

(సిరియల్) ... 9

వింత మందహాసం... 17

బందిపోటు ... 23

మాటకారి యోధుడు 28

నావికుడు సిండ్ బాద్ 33

మీరాబాయి ... 37

మిత్రభేదం (గే.క.)... 45

ఇంద్రజాలం ... 50

చిత్రకథ ... 56

ఇవిగాక రంగుల బొమ్మ కథ,
ఫోటో శీర్షికల పోటీ, వార్తలు,
విశేషాలు, మొదలైనవి మరి
ఎన్నో ఆకర్షణలు.



ఇప్పుడు ప్యరీ కంపెనీవారి
ఉంగరమువంటి
పెప్పరీమెంటులు
దొరకుతున్నాయి



పెప్పరీమెంట్
రింగులు



బట్టరీస్మాచ్
రింగులు



పిక్సీ రింగులు



3 రుచికరమైన రకములు!



ఇవంటి యింట్లో అందరికీ యివ్వండి!
వాటి తియ్యని రుచులు నిశ్చయముగా భాజాగా
ఉండుటకు శుభ్రముగా, ఆరోగ్యకరముగ విలప
మండేలా ప్యాకేజీయివ్వండి.

“దాని తెలుపు అదిశుద్ధమైన
దని నాకు తెలుపుచున్నది.”

అని ఎమ్. ఎన్. రాజమ్
చెప్పుచున్నది.

“అందుచేతనే నేను ఎల్లప్పుడూ
లక్స్
టాయ్‌లెట్ సబ్బును
వాడుచున్నాను.”



<p>ఎమ్. ఎన్. రాజమ్ ఇలా చెప్పుచున్నది: చర్మమును మనో హరముగా పుండుకో నుటకు..</p> 	<p>“లక్స్ టాయ్‌లెట్ సబ్బుయొక్క పరిమళ మైన మేగ డివంట్టి మరగతో బాగా రుద్దురు.</p> 	<p>శరవార కడిగి వేసి తురుచు కొనుడు!</p> 	<p>శరీరమంతటి సౌంద ర్యము కొరకు పెద్ద వైబా సబ్బును పువయో గించుడు.</p> 
---	--	--	---

సినిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు శుద్ధమైన తెల్లని సబ్బు
LTS. 480-50 TL భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది

ఈ చవుకైన 'కోడక్'

చిత్రములు తీయుట సులభము చేయును!



ఒక చక్కని 'కోడక్' కెమేరా అంటే ఖరీదైనదని భావించకండి. మీరు యీ మోదలులలో దేనితోనైనా తేజోవంతమైన ప్లేప్ షాట్లు తీయవచ్చును.

ఎన్ని రకముల సుందరమైన 'కోడక్' కెమేరాలు ఉన్నాయో చూడండి. వీనితో ఏమీ సరిచేయ నక్కరలేదు. ఫ్యాక్షరీలోనే వీని లెన్నులు ఫోకసు చేయబడినవి, కనుకనే వీనిని ఉపయోగించుట ఎంతో సులభము.

వీటి ధరలు చాల తక్కువ కూడాను! మీ కోడక్ డీలరువద్ద దొరకుతున్న అనేక రకముల సుందరమైన యీ కెమేరాలను నేడే చూడండి.

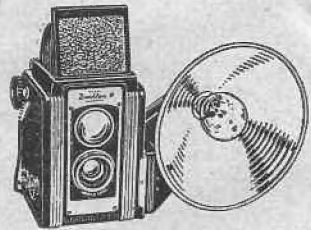
'బ్రాసి' 127 కెమేరా

ఎంతో చవుకైన యీ కెమేరాతో చిత్రములు తీయుటకు ఫ్యాక్షెండర్ లో దృశ్యమందు లక్ష్యముంచి మీట నొక్కండి. 'కోడక్' 127 పిల్చుమీద 8 చిత్రములు. రు. 17/8 కాన్యాసు కేసు ... రు. 3/4



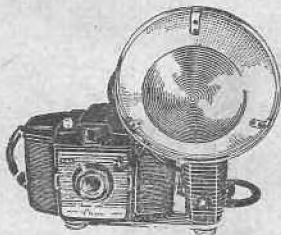
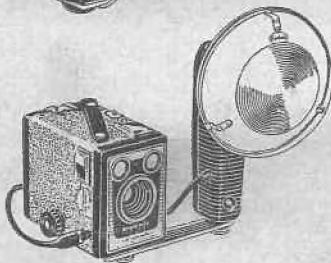
కోడక్ 'డ్యూవాప్లేక్స్' II కెమేరా

ఈ కెమేరాతో చక్కని చిత్రములు తీయుటకు పెద్ద ఫ్యాక్షెండర్ లో దృశ్యమందు లక్ష్యముంచి మీట నొక్కండి. 'కోడక్' 620 పిల్చుమీద 12 చిత్రములు వచ్చును. ఇంటిలో చక్కని చిత్రములు తీయుటకు 'కోడక్' ఫ్లాష్ హోల్డర్ జత చేయండి. రు. 59/- రోలు కేసు ... రు. 12/- ఫ్లాష్ హోల్డర్ ... రు. 22/12



చక్కని, స్పష్టమైన చిత్రములు కావాలంటే

కెమేరాలు



‘ట్రానీ’ రిఫ్లెక్స్ కెమేరా

ఈ కెమేరాలో చాల పెద్ద ప్యూటైంథర్ ఉంది. దానిలో దృశ్యమందు లక్ష్యముంచి మీట నొక్కండి! ఇంటిలో చిత్రములు తీయుటకు ఒక ‘కోడక్’ ఫ్లాష్‌హోల్డర్ జత చేయాలి.

కేసుతో సహా	రూ. 45/-
ఫ్లాష్‌హోల్డర్	రూ. 29/-

సిక్స్-20 ‘ట్రానీ’ కెమేరాలు

ఈ జనప్రియమైన కెమేరాంతో చక్కని, స్పష్టమైన చిత్రములు తీయవచ్చును. మోదలు ‘డి’* క్లోజ్-అప్ రెన్స్ కలదు. మోదలు ‘ఇ’* క్లోజ్-అప్ రెన్స్ మరియు రంగు పిల్లరు కలవు. ఇత్తడి ప్యూటైంథర్ ప్రేమలు మరియు సిటింగులతోనున్న మోదలు ‘ఎస్’ చూడ మచ్చటగా ఉంటుంది.

మోదలు ‘సి’	రూ. 24/-
మోదలు ‘డి’*	రూ. 29/-
మోదలు ‘ఇ’*	రూ. 34/-
మోదలు ‘ఎస్’*	రూ. 36/8
* ఫ్లాష్‌హోల్డర్	రూ. 29/-

ట్రానీ ‘త్రెస్ట్’ కెమేరా

ఈ చక్కని స్పైడ్‌షాట్ కెమేరాతో మంచి స్పేషులు తీయవచ్చును. దీనిలో షట్టర్ లేక రెన్స్ ఎవర్సర్ సరిచేయుటలు లేవు. మరియు పోకసింగ్ చేయనవసరము లేదు. ‘కోడక్’ ఫ్లాష్‌హోల్డర్ జత చేసి యింటిలోను నీకటి పడిన పథువార చిత్రములు తీయవచ్చును. ఇవికాక క్లౌడ్ పిల్లర్ మరియు క్లోజ్-అప్ రెన్స్ కెమేరాలోనే కలవు. ఈ కెమేరాతో 120 ‘కోడక్’ పిక్చురీద 2½ x 2½ అం॥ సైజులో 12 చిత్రములు వచ్చును.

...	రూ. 29/8
ఫ్లాష్‌హోల్డర్	రూ. 29/-

ధరలలో అమ్మకపు సన్ను చేర్చబడలేదు

కోడక్ లిమిటెడ్ (ఇంగ్లండులో స్థాపితము).

కంపెనీ సభ్యుల బాధ్యత పరిమితము) బొంబాయి-కలకత్తా-ఢిల్లీ-మద్రాసు

‘కోడక్’ ఫిల్మునే వాడండి !



నాణ్యమునకు పేరుపొందిన

చాంపియన్

కలమునే ఎల్లప్పుడు కొనండి.

ప్రతిచోట దొరకును.

వెల రు. 3-8-0 నుండి పైగా

★

గుజరాత్ ఇండస్ట్రీస్,

బొంబాయి - 2.

Champion

★

★ ★

The Choice of all



SAPAT
Lotion & Malam



గత 50 సంవత్సరాలకు పైగా

—తామర, గజ్జి, చిడుము వ్యాధులకు ఆమోఘ
మైనదని ప్రసిద్ధి గాంచినది.

సపట్ అండ్ కో., బొంబాయి-2

ఆంధ్రాకు విజంట్లు :

డి ట్రేడ్ ప్రమోటింగ్ కార్పొరేషన్

విజయవాడ - 2

RPO

నవభారత నిర్మాణానికి

నవ యువతి యువకులు అవసరం.
అట్టి యువతి యువకులను పొంద
గల్గిన మాతలు కావాలంటే, మహిళలు
సే విం చ వ ల నిం ది

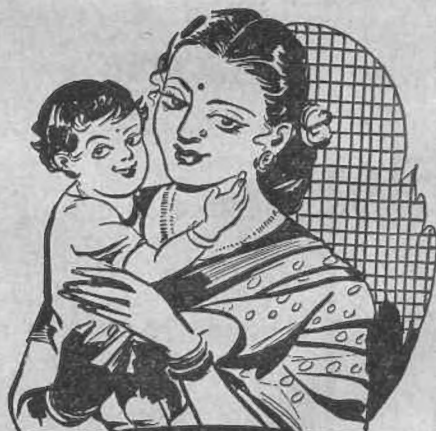
లోధ్ర

గర్భాశయ రోగనివారిణి

కేశరి కుటీరం లి.

15, వెస్టుకాట్ రోడ్డు,

రాయపేట, మదరాసు - 14.



LODHRA

FOR LADIES HEALTH

కేశరి కుటీరం లి., మద్రాసు. 14



అరోగ్యవంతులైన జనులు ప్రతిరోజూ
లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయుదురు

- అది ప్రతిదిన* మరిచిములోని
క్రిములను కడిగివేయును!



* మనకు ప్రతిదినం తార్చవడే మామూలు మురికిలో
క్రిములున్నాయి. మనలో ప్రతివారికీ యీ క్రిములవల్ల రోగాల
ప్రమాదం వుంది. అందుచేతనే చాలమంది అరోగ్యవంతులగు జనులు లైఫ్ బాయ్
సబ్బుతో మురికిని మరియు క్రిములను రోజూ కడిగివేసుకొనుటవల్ల తమ అరోగ్య
మును కాపాడుకొనుచున్నారు — అది, అరోగ్యవంతులైన హాయిని గలిగించును.



లక్ష్మీ ప్రొడక్షన్స్ వారి

బలవేలుపు

అంజలి....నాగేశ్వరరావు..
రేలంగి...జమున...కృష్ణకుమారి
గుమ్మడి....

దర్శకత్వం
యోగానంద్

పూర్ణా రిలీజ్

డైరెక్టర్ ప్రసాద్ గారి పర్యవేక్షణలో నిర్మించబడినది

మీ బిడ్డ...

1, 3 సంవత్సరముల మధ్య, కాఖాహారులైన మగ బిడ్డలలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మా లెక్కలవల్ల తేలుచున్నది.

తరుచుగ అజీర్ణ వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బరము, చికాకు పుటు, కోపము, ఆకలి మందగించుట మొదలైన గుణములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు అక్షణములు.

పకాంతో జమ్మిచాదినీ సహజ చేయండి.

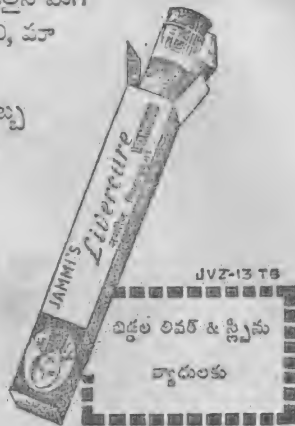
జిమ్మి న్

లివర్ క్యూర్

జిమ్మి వెంటురమణయ్య & సన్స్

జిమ్మి థిర్నింగ్స్, ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, మద్రాసు - 4.

ప్రాంతం: విజయవాడ, తాడంపాటి పల్లి, గజపర్తిపేట, విజయనగరము నగర్, ప్రిడిగంజ్ వారి పేజీ.



JVZ-13 TS

లివర్ లివర్ & స్ప్రింగ్స్

వ్యాధులకు

NATARAJA • VICTORIA • NATARAJA • VICTORIA • NATARAJA

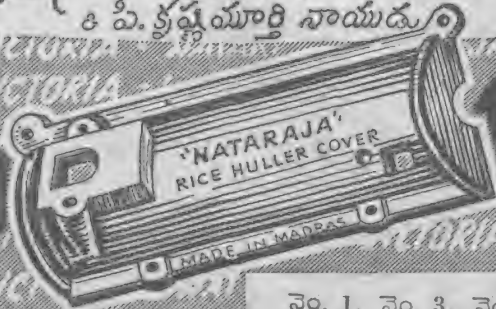
NATARAJA

ప.నటేశ మొదలియార్

లెస్టిస్ (జలగం, శుభ్రప్రాణ్యం నాయుడు & సన్స్)

& పి. కృష్ణయ్యార్ నాయుడు

NATARAJA



PHONE:
3245
2224

Gram:
JALAGAM

NATARAJA

VICTORIA

నెం. 1, నెం. 3, నెం. 7 హల్లర్ లకు

ఇండియాలో తయారుచేయబడిన

ఉత్తమ హల్లర్ కవరు.

17, ERRABALLU CHETTY ST., MADRAS-1

NATARAJA

VICTORIA

NATARAJA • VICTORIA • NATARAJA

త్వరలో వస్తాంది /...



అనుపమ వారి...

ముద్దుబిడ్డ

డైరెక్షన్... తిలక్

ఆంధ్ర ప్రభాత్ రిలీజ్ విశ్వరూపక అనుపమ ఫిలింస్ మద్రాస్ ౫౫

ఇదుగి...నీ అశోకా



అశోకా పెన్ వర్క్స్
తెనాలి
ఆంధ్ర

చందాదారులకు మనవి



పైనెల చందమామలు యీనెల చెవరి
వారంలో పోస్తు అవుతవి. సకాలంలో
అందనివారు, వారి పోస్టాఫీసులో ఫిర్యాదు
చేస్తూ, పై నెల వదోతేదీ లోగా మాకు
తెలియపర్చ గోరుతాము. ఆ పైబడి వచ్చు
కంప్లెయింట్లు, గతనెలలో చేర లేద నే
కంప్లెయింట్లు గమనించబడవు.

మేనేజరు



**ఆంధ్రుల
చరిత్ర సంస్కృతి**
ప్రతి ఆంధ్రుడు చదువ
దగిన సద్గ్రంథము. ఆంధ్ర
రాష్ట్ర సాధనకు మిక్కిలి
తోడ్పడిన గ్రంథము.
పే. 500. వెలరు. 6 0 0



బాలసరస్వతి
పెక్టోరియల్ మీడియం డిక్షనరీ
(ఇంగ్లీషు-ఇంగ్లీషు-తెలుగు)
విద్యకు, విజ్ఞానానికి, పరీక్షలో విజ
యానికి ఈ డిక్షనరీ పువయోగపడుతుంది.
1000 పేజీలు. పూర్తిక్యాలిక్ లైండు
మీడియం ధర 9 0 0
జెం డిక్షనరీ ధర 4 8 0



గానకళాబోధిని
అపూర్వ సంగీత గ్రంథము.
గొప్ప అనుభవజ్ఞులచే రచింప
బడినది. సంగీతము నేర్చుకొను
టకు, సాధనకు, పరీక్షలకు
పెన్సలకు పెద్దలకు ఉపయుక్తి
పడు గ్రంథరాజము.
పే. 1000. రు. 10 0 0

తమ ఆత్మరుకోపాటు
అధ్యాసు
సంపాదకులు.

వలయువారు : **బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, కర్నూలు.**
బ్రాంచి: నెం. 6, సుంకురామచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బిన్సీ & కో వారి

ప్రత్యేకత ఆకర్షణీయ
నిర్మాణములు



1. కాట్స్ వాల్

అనేక మనోహరమైన రంగులలో, చెక్కు, సాదా, ప్రింట్‌తో
రీజైనులలో దొరకును.

బుష్ పద్ధతులకు, పద్దులకు, జాబ్బాలకు, రవికెలకు, జాకెట్టులకు,
గొనులకు, చొక్కాలకు అన్నిటికీ ఉపయోగపడును.

2. 100% శుద్ధమైన సిల్కు, జార్జట్ చీరెలు

ఆకర్షణీయమైన అనేక రంగులలో బార్డులలో దొరకును.

3. 100% శుద్ధమైన సిల్కు, స్పన్ సిల్కులలో సరసమైన ధరలలో

పద్దెంగులు, జాబ్బాల రకములు, జరి అంచు పంచెలు, కండువలు

ది బెంగుళూరు ఉల్లన్, కాటన్ & సిల్కు మిల్స్ కం.లి.,

బెంగుళూరు

వారి చే తయారు చేయబడినవి.

Trade enquiries from Andhra & Orissa to:-

H. YOOSUF OOMER & Co.,

Dewan Surappa Lane, Chickpet, Bangalore City.

వి విధమయిన అచ్చువసులైనను

అతి చక్కగా...

అనుకొన్న గడువులో

మేము చేసి యివ్వగలము!

★

మా ముద్రణశాలకు తోడుగా చిత్రకళాశాఖ,

జ్ఞాకు తయారీశాఖ, లిటో-ఆఫ్ సెట్

సంస్థలు సమకూడివున్నవి.

★

డి బి. ఎన్. కె. ప్రెస్

(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

చందమామ బిల్డింగ్స్

వడవళని :: మదరాసు - 26

ఫోన్ : 88474

సమీతాపిక్చర్స్ వారు సమర్పించు
ప్రథమ కానుక

త్వ ర లో
విడుదల



వీనస్ పిక్చర్స్ వారి

అమరజీవి

కథ: శ్రీధర్ సంగీతం: చలవేతిరావు మాటలు: పాటలు: శ్రీశ్రీ
పాటాల్ని కమాల్ ఘోష్ కళ: తోట

ReRe-

నిర్మాత: P.V.V. సత్యనారాయణమూర్తి, డైరెక్టర్: T. ప్రకాశరావు

కొత్త 'గెవాబాక్స్'

కొద్ది సొమ్ముకు
ఎక్కువ ప్రతిఫలము



రూ. 29/-

కొత్త 'గెవాబాక్స్'
అనేది అత్యంత

ఆకర్షణీయమైన ఒక చిన్ని కెమెరా. లోహపు బాడీకి గల పంపు తిరిగిన మూలలు... చక్కగా గ్రాయిస్ చేయబడిన రెక్స్ గ్రాయిస్ లైనింగు.... తళతళ మెరిసేట్లు పాలిష్ కాబడిన ఫిట్టింగులు.... అందముగ తయారుచేయబడిన పూర్తి పైండరు—ఇవన్నీ కొత్త 'గెవాబాక్స్'కు చిలువైన హావము చెప్పుచుంది. అయినప్పటికీ దీని వెల రూ. 29/- లు మాత్రమే నిర్ణయింపబడినది.

ప్రత్యేక ఆకర్షణలు :—

- మూడు స్పీడ్లు అనగా : 1/50, 1/100 పైన షటర్ వర్క్సు. షటరుపైన ఒక కేబిల్ రిలీజ్ సాకెట్టు, ఒక స్టాండ్ థ్రూ స్టాండ్ కాంటాక్టు ఈయబడును.
- ఈ కెమెరాతో ఏ రకపు స్టాండ్ ఐనను ఉపయోగించవచ్చును.
- వక్రమిండు చిన్న మీటను తిప్పుటతో, కెమెరాను అతిసులువుగా తెరవవచ్చు, మూయవచ్చు.
- వైండింగు క్వరితముగ చేయుటకు అనువుగా ఫిలిమ్ వైండింగు నాట్ కు మిట్ట అంచులు కలవు.
- ఫిలిం నంబరింగు విశ్లేష రక్షణగా వైండింగ్ కవర్ అనుర్బవింపబడినది.

మీ గెవాబాక్సులో గెవాపాన్ 33°

లేక 36° ఉపయోగించండి.

'GEVABOX'

ALLIED PHOTOGRAPHICS PRIVATE LIMITED

ఎల్లయిడ్ ఫోటోగ్రాఫిక్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,

కస్తూరి బిల్డింగ్స్, జంషెడ్టి తాతా రోడ్డు, బొంబాయి - 1

ప్రతి గురువారము రాత్రి 8-00 గంటలకు (41 మీటర్ బ్యాండు)

సిలోన్ రేడియోమీద ఎ. పి. ఎల్. వారి 'ఫోటో-మేలా' విసరిడి.



చందమామ

సంచాలకుడు : 'చక్ర పాణి'

అధికారులు అవినీతి పరులైనప్పుడు సంఘంలో ఉండే దుష్ట శక్తులు యథేచ్ఛగా విజృంభిస్తాయి. అటువంటి సంఘంలో ఎవరైనా పుణ్యాత్ములు మంచి పరిణామం సాధించినప్పటికీ అవినీతిపరులైన అధికారులు ఆ పరిణామాన్ని చూసి సహించలేరు. వారు తమ స్వార్థంకోసం పుణ్యాత్ములను నాశనం చేయజూస్తారు.

"కొండెగాడు" (జాతక కథ)లో ఇదే మనకు కనిపిస్తుంది. మాఘుడు తన గ్రామస్థులందరినీ దుర్మార్గంనుంచి సన్మార్గానికి తిప్పి, వారిని తనవెంటవేసుకుని గ్రామసేవ ఆరంభిస్తాడు. కాని ఇందువల్ల గ్రామాధికారికి లంచాలు ముట్టకుండాపోతాయి. ఆయన రాజువద్దకు వెళ్ళి మాఘుడి పైనా, అతని అనుచరుల పైనా లేని నేరాలు మోపుతాడు. కాని నిజం దాగదు. మాఘుడి సత్ప్రవర్తనే చివరకు జయిస్తుంది. గ్రామాధికారి చేసిన కుట్ర బయట పడుతుంది. అతని పదవి కాస్తా పోయి, గ్రామపెత్తనం గ్రామస్థుల వరమవుతుంది. ప్రజలు నీతిగా తమను తాము పరిపాలించుకోగలిగితే అధికారుల అవసరం ఉండదని ఈ కథ చెబుతోంది.

అట్టమీది బొమ్మ

కొమ్మకవనంలో ఉంటున్న పాండవులు ఒకనాడు వేటకు బయలుదేరి పోతూ, ద్రౌపదిని తృణబిందు మహాముని ఆశ్రమంలో ఉంచి, తమ కులవతి అయిన ధౌమ్యుణ్ణి ఆమెకు తోడుంచి అడివిలోకి వెళ్లిపోయారు. ఆ సమయంలో సైంధవుడు సాళ్వరాజు కుమార్తెను వివాహమాడటానికి సవరివారంగా బయలుదేరి కొమ్మకవనంగుండా పోతూ తృణబిందు మహాముని ఆశ్రమం చెట్లమధ్య నిలబడి ఉన్న ద్రౌపదిని చూశాడు.

వెంటనే సైంధవుడు తన రథం అవి కోటికాన్యుడనే తన మిత్రుని పిలిచి, "అ స్త్రీ ఎవరో తెలుసుకొని రా. ఈమెను చూసినతరవాత ఆ సాళ్వరాజు కుమార్తెను పెళ్ళాడాలని నాకు కొరిక లేదు," అన్నాడు. కోటికాన్యుడు వెళ్ళి ద్రౌపదితో మాట్లాడి వచ్చి, "ఆమె పాండవుల భార్య అయిన ద్రౌపది. పాండవులు వేటకు వెళ్లారట," అని చెప్పాడు.

ఇది విని సైంధవుడు రథం దిగి ద్రౌపది ఉన్న చోటికి వచ్చి కుశల ప్రశ్నలు చేశాడు. ద్రౌపది అతని ప్రశ్నలకన్నిటికీ జవాబు చెప్పింది.

కాని ఆ దుర్మార్గుడు ద్రౌపదితో, "వెరివానా, ఈ పాండవులతోబాటు ఎందుకీ అరణ్యవాసం అనుభవిస్తావు? అదుగో నా రథం. దానిలో ఎక్కి పోదాం పద!" అన్నాడు. ద్రౌపది మండిపడి, "దుర్మార్గుడా, అమర్యాదగా మాట్లాడావంటే నా భర్తలు నిన్ను నిలుపునా చంపగలరు, జాగ్రత్త! అధిక ప్రసంగం చెయ్యక వచ్చిన దారి వట్టు!" అని సైంధవుణ్ణి దూషించింది.

సైంధవు డామె మాటలు లక్ష్మిపెట్టక, "దిక్కులేక అడవులు పట్టపోయిన నీ భర్తలను చూస్తే నాకు భయమనుకున్నావా? నీవు మంచిగా నావెంట రాక పోయావంటే, నిన్ను బలాత్కారంగా తీసుకుపోతాను. నీ భర్తలెలా అడ్డుతారో చూస్తాను!" అంటూ ఆమెను బలవంతాన ఎత్తుకుని బయలుదేరాడు.

అసహాయురాలైన ద్రౌపది, "రక్షించండి! రక్షించండి!" అని కేకలు పెట్టసాగింది. ఆ కేకలు విని ధౌమ్యుడు ఆశ్రమంలోనుంచి బయటికి వచ్చి, సైంధవుడితో, "దుర్మార్గుడా, నీ ప్రయత్నం మాను! చెడిపోతావు!" అని చెప్పాడు.

కాని సైంధవుడు ధౌమ్యుణ్ణి లక్ష్మిపెట్టక, ద్రౌపదిని తన రథంలో కూర్చో బెట్టి, తానుకూడా రథమెక్కి బయలుదేరాడు. ధౌమ్యుడు కేకలు పెడుతూ రథం వెనకగా పరిగెత్తసాగాడు.



కొండెగాడు

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో బోధిసత్వుడు మగధదేశంలోని ఒక గ్రామంలో మాఘుడనే ఒక క్షత్రియ కుమారుడుగా జన్మించాడు. ఆ గ్రామంలో ముప్పై గడప ఉండేది. గ్రామవ్యవహారాలు చర్చించటానికి ముప్పై యిళ్ల మగవాళ్ళూ రచ్చపట్టంలో సమావేశమవుతూండేవారు. ఈ గ్రామస్తులు నీతి నియమాలు లేని వాళ్ళు. దొంగతనాలూ, హత్యలూ మొదలైనవి చేసి, లంచాలతో క్రామాధికార్ల నేరు మూస్తూండే వాళ్ళు.

ఈ రచ్చపట్టుకు ఆలనా పాలనా లేదు. చెత్తా చెదారమూ ఉండేది. ఇదిచూసి మాఘుడు తనకోసమని కొద్దిమేర శుభ్రం చేసుకున్నాడు. కాని ఆ ప్రదేశాన్ని మిగిలిన వారిలో ఎవరో కాబేసి స్వంతం చేసుకున్నారు. మాఘుడు మరొక జాగా శుభ్రం చేసుకున్నాడు. దాన్నికూడా ఇంకెవరో ఆక్ర

మించుకున్నారు. ఈ విధంగా మాఘుడు ఓపికతో రచ్చపట్టంతా శుభ్రంచేశాడు. ఆ తరువాత అక్కడ నీడగా ఉండేటందుకు ఒక పందిరి వేశాడు. ఇందువల్ల గ్రామస్తులందరికీ చాలా సుఖం చేకూరింది.

మాఘుడి ప్రవర్తన ముప్పై ఇళ్ల మగవారిని ఆకర్షించింది. వారంతా అతని నాయకత్వం ఆమోదించి గ్రామసేవలో నిమగ్నులయ్యారు. అందరూ కలిసి సమావేశాలకోసరం ఒక పెద్దమందిరం నిర్మించి, తాగేటందుకు నీరుకూడా విర్పాటు చేశారు. అదిమొదలు వారు మాఘుడివద్ద పంచశీలాలు నేర్చుకుని సద్వర్తనలై మెలగసాగారు. వారు రోజూ రహదారులు చదును చేసేవారు. వచ్చేపోయే రథాలకు అడ్డంగా ఉండే చెట్లకొమ్మలను నరికేవారు. గుంటలు పూడ్చేవారు, చెరువులు తవ్వేవారు, తేమ ప్రదేశాల మధ్యగా నడిచేటందుకు ఎత్త



యిన కట్టలు వేసేవారు. వారికి మాఘుడు మార్గదర్శి, నాయకుడూ అయ్యాడు.

ఆ ఊరికి ఒక గ్రామాధికారి ఉన్నాడు. ఊళ్లో ఉండే యువకులు తాగుబోతులుగా, జూదరులుగా, హంతకులుగా, నితిమాలి ప్రవర్తించుతూ ఉన్న కాలంలో ఈ అధికారి సందు దొరికినప్పుడల్లా లంచాలు లాగి, లంచా లివ్వనివారికి జరిమానాలు వేసి, పుష్కలంగా సంపాదించాడు. కాని ఊరి కుర్రవాళ్లకు మాఘుడు నాయకుడై, వారు సన్మార్గం అవలంబించిన నాటినుంచీ గ్రామాధికారి సంపాదన సన్నగిలింది. అందుచేత ఆ అధికారి రాజుగారివద్దకు

వెళ్లి, “మహారాజా, మా గ్రామంలో ఆరా జకం బలిసిపోయింది. మాఘుడనేవాడి ప్రభావంచేత ఊళ్లో ఉన్న యువకులందరూ అస్తమానమూ కర్రలూ, గండ్ర గొడ్డళ్ళూ, పలుగులూ పట్టుకు తిరుగుతున్నారు. ఏ రహదారిమీద చూసినా విళ్ళే. విళ్ళమూలంగా ప్రజలకు చెప్పరాని ఉపద్రవం వచ్చిపడింది! విలినవారికి విన్న వింపటం నావిధి! పైన తమచిత్తం!” అని ఫిర్యాదు చేశాడు.

విషయం ఏమిటో తెలుసుకుని, అధికారి చెప్పినది నిజమైతే గ్రామస్థులనందరినీ బంధించి తెమ్మని రాజు గ్రామాధికారి వెంట తగినంతమంది సైనికభటులను పంపాడు. వారు గ్రామంలోకి రాకముందే, మాఘుడూ అతని అనుచరులూ వారికి రహదారిపై కనిపించారు. ప్రతి ఒకరి చేతిలోనూ కర్రో, పలుగో, గొడ్డలో ఉన్నది. మారుమాట లేకుండా సైనికభటులు వారందరినీ పట్టుకుని, పెడరెక్కలు విరిచికట్టి రాజుగారి ఎడట హజరుపెట్టారు.

రాజు వాళ్లనూ వాళ్ల చేతుల్లో గల ఆయుధాలనూ చూసి, వాటిని వాళ్లు గ్రామసేవకు వినియోగిస్తున్నారని గ్రహించలేక, గ్రామాధికారి చేసిన ఫిర్యాదు రుజువైనట్టే ఎంచాడు.



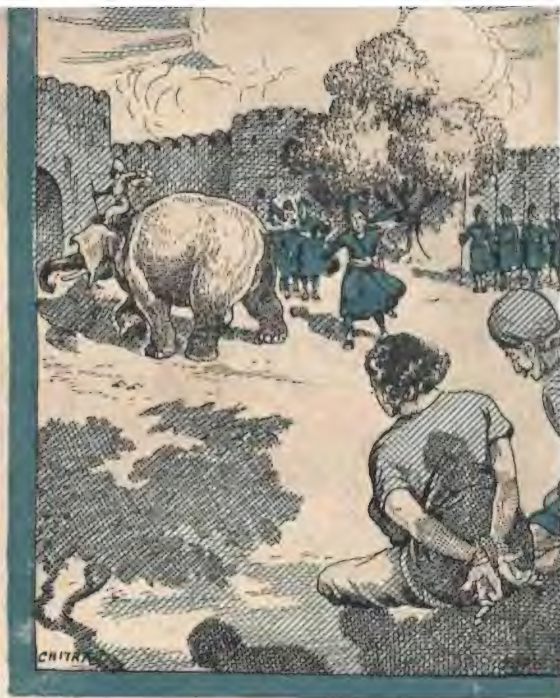
అందుచేత ఆయన వారిని విచారించు కుండానే, “ఏనుగు పాదాలకింద ఈ దుర్మార్గులను తొక్కించి చంపించండి!” అని ఉత్తరు విచ్చాడు.

మాఘుణ్ణి అతని అనుచరులనూ తొక్కించటానికిగాను పట్టపు ఏనుగును ఆయత్తం చేసి తెచ్చారు. అది వారికి కొంత దూరంలోకి వచ్చి ఆగి, బెదిరిన దానిలాగా వెనక్కుతిరిగి పారిపోయింది. మరొక ఏనుగును తెచ్చారు. అదీ అలాగే పారిపోయింది.

ఈ వార్త రాజుకు అందింది. మూఢుడైన ఆ రాజు, “వాళ్ల శరీరాలమీద తాయెత్తులూ, రక్షరేకులూ ఉండిఉంటాయి. అందుకే ఏనుగులు వాళ్లని సమీపించలేక పోయాయి. వాళ్లను పరీక్షించి అటువంటి వేవైనా ఉంటే విప్పి అవతల పారేసి, మళ్లీ ఏనుగులను పంపండి!” అని భటులను ఆజ్ఞాపించాడు.

కాని ఎవరి వంటిమీదకూడా ఒక్కచిన్న తాయెత్తుకూడా లేదు. ఈ సంగతి విని రాజు “ముద్దాయిలను నావద్దకు పంపండి!” అన్నాడు. మాఘుడు మొదలుగాగల ముప్పైమందీ రాజుఎదట హాజరయారు.

“ఏనుగులు మిమ్మల్ని తొక్కుటానికి ఎందుకు భయపడ్డాయి? మీరేదో మంత్రాలు



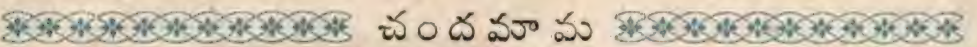
చదువుతూ ఉండి ఉంటారు. నిజమేనా? మీకేమైనా మంత్రాలు పచ్చునా?” అని రాజు వారిని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నకు మాఘుడు ఈవిధంగా సమాధానం చెప్పాడు :

“మీరన్నది నిజమే, మహారాజా! మా దగ్గర గొప్ప మంత్రం ఉన్నది. దాన్ని మించిన మంత్రం ప్రపంచంలో మరిలేదు.”

“ఏమిటా మంత్రం?” అని రాజు ఆత్రంగా అడిగాడు.

“మాలో ఒక్కరుకూడా జీవహింస చెయ్యరు, ఒకరివ్వని వస్తువు తీసుకోరు, తప్పుడు ప్రవర్తనలకు దిగరు, అబద్ధా



లాడరు ; మేమెవరమూ మత్తు కలిగించే పదార్థాలు తాగము ; మేము జీవులను ప్రేమిస్తాము, భూతదయ ఆచరిస్తాము ; మేము దానాలు చేస్తాము, దారులు బాగు చేస్తాము, చెరువులు తవ్వతాము, సత్రాలు కట్టతాము. ఇదే మాదగ్గిర ఉండే మంత్రం; ఇదే మా బలం,” అన్నాడు మాఘుడు.

ఇది విని రాజు నివ్వెరపోయి, “ఇదే మిటి? మీరు దారులుకాస్తారనీ, మీదగ్గిర ఉండే ఆయుధాలతో ప్రజలను భయపెట్టి షబ్బు దోచుకుంటారనీ విన్నానే? అవేమి నిజంకాదా?” అన్నాడు.

“మీరు యితరులు చెప్పినది విని నమ్మారుగాని, నిజానిజాలు విచారించ లేదు,” అన్నాడు మాఘుడు.

“మీరు పలుగులతో, గొడ్డళ్ళతో మా భటులకు దొరికారు. అందుచేత విచారించటం అనవసరమనిపించింది,” అన్నాడు రాజు, మరింత ఆశ్చర్యపడుతూ.

“అవి మేము వినియోగించే సాధనాలు. రహదార్ల పక్కనఉండే చెట్లకొమ్మలు దారి కడ్డంగా ఉంటే, గొడ్డళ్ళతో నరుకుతాం. చెరువులు తవ్వటానికి, దారులు వెయ్యటానికి, సత్రాలు కట్టటానికి అవసరమైన పరికరాలు మావెంట ఎప్పుడూ ఉంటాయి,” అన్నాడు మాఘుడు.

ఇంత అయ్యాక రాజు వారినిగురించి సరి అయిన విచారణ జరిపి, నిజం తెలుసుకున్నాడు. గ్రామాధికారి చేసిన ఆరోపణ అబద్ధమని రుజువయింది. ఆ అధికారి ఎన్నో విళ్ళుగా లంచాలు పట్టి సంపాదించిన సొత్తు నంతటిని రాజు ఈ యువకుల పరం చేస్తూ, “ఇకనుంచీ మీగ్రామాన్ని మీరే విలుకోండి. నేను వేరే అధికారిని నియమించను,” అన్నాడు.

వారిని తొక్కించటానికి తెప్పించిన పట్టపు వీనుగునుకూడా ఆయన గ్రామస్తులకు కానుకగా ఇచ్చి పంపేశాడు.





ముని ముచ్చ

ఒక ధనవంతుడు పొరుగుూరు వెళ్లి తిరిగి వస్తూండగా దారిలో చెట్టుకింద ఒక మునీశ్వరుడు కనిపించాడు. ఆ ముని దొంగ ముని అని ఎరగక, ధనికు డాయనముందు సాష్టాంగపడి, “స్వామీ, తమరు మాయింటికి వచ్చి, కొంతకాలం ఉండి, నన్ను తరింపజేయాలి!” అని వేడుకున్నాడు. ముని నమ్మించాడు.

ధనికుడు తన ఇంటి ఆవరణలో చక్కని పర్ణకుటీరం ఒకటి వేయించి, పూజకూ, యోగాభ్యాసానికి, తపశ్చర్యకూ అనుపయిస సదుపాయాలన్నీ ఏర్పాటు చేయించి, మునిని ఆ కుటీరంలో ఉండ నిచ్చాడు. మునికి రోజులు సుఖంగా వెళ్లిపోతున్నాయి.

ఇంతలో ఆ ప్రాంతంలో దొంగలభయం జాస్తి అయింది. ధనికుడివద్ద వెయ్యి మొహరీలున్నాయి. వాటిని ధనికుడు పర్ణ కుటీరంలో దాచనిశ్చయించాడు. ఏమంటే,

ఒక వేళ దొంగలు వచ్చినా ఆ ముని ఉంటున్నచోటుకేసి పొరు; అటువంటి ప్రదేశంలో డబ్బు ఉంటుందని వారి కసలు అనుమానమే పొదు.

ధనికుడు వెయ్యి మొహరీలనూ సంచితో పోసి, ఒకనాటి రాత్రి పర్ణకుటీరానికి వచ్చి, ఒకమూల గుంటతవ్వి, అందులో సంచి పెట్టి, మళ్లా గుంట పూడ్చి, మునితో, “స్వామీ, క్షమించండి, దొంగల భయం జాస్తిగా ఉండటంచేత ఈ సొమ్ము ఇక్కడ దాచవలసి వచ్చింది!” అన్నాడు.

“అంతా మాయ! భ్రమ!” అన్నాడు ముని నవ్వుతూ. ధనికుడు మునికి సాష్టాంగ పడి తన ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు.

నెలరోజులు గడిచాయి. ఒకనాటి రాత్రి దొంగముని ఆ మొహరీల సంచీని తవ్వి ధనికుడి ఇంటి ఆవరణకు దూరంగా ఒక చోట పాతిపెట్టి తిరిగివచ్చాడు.

మర్నాడు ఆ ముని ధనికుడి ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో ధనికుడు ఒక మిత్రుడితో యేదో మాట్లాడుతున్నాడు. ఆయన మునిని చూడగానే లేచి వందనం చేసి, “ఏమి సెలవు, స్వామి?” అన్నాడు. “నాయనా, నేను వెళ్ళివస్తాను. లోక సంచారం చేయవలసినవాళ్ళం ఎంతకాల మని ఒకేచోట వుంటాం? ఇక వెళ్ళాలి!” అన్నాడు దొంగముని.

మరి కొంతకాలం వుండమని ధనికుడు ప్రార్థించాడు. కాని ముని ఒప్పలేదు. “బయలుదేరమని ఆజ్ఞ అయింది, నాయనా! వెళ్ళిపో! అన్నట్టు, ఈ పూచికపుల్ల ఎలా వచ్చిందో నా జోలెలోకి వచ్చింది. నీ సొత్తు నీవే వుంచుకో!” అంటూ ఆ ముని ఒక పూచికపుల్లతీసి భద్రంగా ఒక పక్కగా పెట్టి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

“ఎవరీ దొంగబైరాగి?” అని మిత్రుడు ధనికుణ్ణి అడిగాడు.

“ఏమోయ్, అలా అంటావేం? ఆ మనిషి పూచిక పుల్ల కూడా ఇతరులది కోరడు. కనిపించటంలేదా? ఆయన వుండే కుటీరంలో వెయ్యి బంగారు మొహరీల సంచి ధైర్యంగా దాచిపెట్టాను, తెలుసా?” అన్నాడు ధనికుడు.

“అది అక్కడ వుండదని నా ఆనుమానం. ఎందుకైనా మంచిది, వెంటనే వెళ్ళిచూసుకో!” అన్నాడు స్నేహితుడు.

అతని మాట అక్షరాలా నిజమయింది. ధనికుడు వెళ్ళి పర్లకుటీరంమూల తవ్వించాస్తే డబ్బులేదు. వెంటనే ఆ ధనికుడూ, అతని స్నేహితుడూ గుర్రాలమీద బయలుదేరి కొద్దిసేపట్లోనే దొంగమునీశ్వరుణ్ణి పట్టుకున్నారు. అతని జోలెలో మొహరీలసంచి దొరికింది. నాలుగు తన్నినమీదట దొంగమునీశ్వరుడు దొంగతనం చేసినట్టు ఒప్పుకున్నాడు. తరవాత అతన్ని ధనికుడు న్యాయాధికారికి వప్పగించాడు.





13

[నరవాహనుడి సైన్యానికి, కోయలకూ జరిగిన యుద్ధంలో, నరవాహన సైనికులు కోయ భటులను హతమార్చి, శిశిలదుగ్గాన్ని ఆక్రమించుకున్నారు. శివదత్తుడు తన అనుచరులతో సముద్రంమీద బయలుదేరాడు. వారికి దారిలో మందరదేవుడు కనిపించాడు. కొంత సేపటికి దూరాన వెలుగు కనిపించింది. పడవలను అటుకేసి నడపసాగారు. తరవాత—]

కన్ను పాడుచుకున్నా కానరాని ఆ కారు చీకట్లో శివదత్తుడూ, మందరదేవుడూ పున్న పడవలు రెండూ క్రమంగా వెలుగు కనబడుతూన్న వైపుకు కదలి సాగినై. అప్పటికి రెండు మూడు రోజులుగా మహా సముద్రంమీద నిద్రాహారాలు లేని వాళ్ళ అనుచరులు ఆరుగురూ, తెడ్ల సహాయంతో పడవలను మందంగా నడప సాగారు.

“శివదత్తా, నన్ను ఆకలి దహించి వేస్తున్నది,” అంటూ మందరదేవుడు శివ

దత్తుడికేసి చూసి, “మన అనుచరులూ అదే స్థితిలో వున్నారు. ఆ వెలుగు కనబడే ప్రాంతం విదోవక ద్వీపమై వుంటుందనేం దుకు సందేహంలేదు. పోతే అది మానవ వాస యోగ్యమవు నా కాదా అన్న దే సమస్య!” అన్నాడు.

“నేనూ అదే ఆలోచిస్తున్నాను,” అంటూ శివదత్తుడు నవ్వాడు. “ఎక్కడో ఒక చోట విదోవిధంగా పొట్ట నింపుకుంటూ కాల క్షేపం చెయ్యటమే మన జీవితాశయం



కాదనుకుంటాను. మీరు పదచ్యుతులైన మరాళద్వీప ప్రభువులు! నేను మహాసేనాని సమరసేనుడి అనుచున్నా! ఇద్దర మూ క్రూరాతి క్రూరుడైన ఒకేవ్యక్తి కారణంగా, యీ గాఢాంధకారంలో, కానని సముద్ర ప్రాంతాల తిరుగుతున్నాం!”

శివదత్తుడి మాటలకు మందరదేవుడు జవాబివ్వలేదు. అతడి మనసులో ఒక్క సారిగా మరాళద్వీపం, అక్కడి ప్రజలు, తను రాజ్యాన్ని కోల్పోయిన సంఘటనలూ- అన్నీ మెరుపులా కదిలినై.

“శివదత్తా, మీరు చెప్పదలచిన విషయం మేదో నేను గ్రహించాను. ఎంత భయంకర

ద్వీపంలో అయినా అడుగిడేందుకు నేను భయపడను. అంతేకాదు, నాబోంచెలో ప్రాణంవుండగా సరవాహనుడు నాకు చేసిన ద్రోహాన్ని మరిచిపోను. తిరిగి నారాజ్యాన్ని జయించుకునేందుకు శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాను” అన్నాడు మందరదేవుడు.

శివదత్తుడికి, మందరదేవుడి మాటలు చాలా సంతోషాన్ని కలిగించినై. సరవాహనుడు చేసిన ద్రోహాన్ని అతడు మరిచిపోలేదని శివదత్తుడు గ్రహించాడు. అతడు ఏమో చెప్పబోయేటంతలో, పడవలు నడుపుతున్న భటులు ఒక్కసారిగా కేకలుపెట్టారు.

“ఈ ప్రాంతమంతా కొండరాళ్ళమయం! మనం విదో ద్వీపాన్ని సమీపించాం. ఈ చీకటిలో ఈ కొండరాళ్ళను తప్పించుకుని పడవలు నడవడం సాధ్యంకాదు!” అన్నారు వాళ్ళు.

శివదత్తుడు పడవలను వున్నచోటనే ఆపవలసిందిగా ఆజ్ఞాపించాడు. జాగ్రత్తగా ముందుకు చూచినప్పుడు అతడికి సముద్ర తీరంవెంట గుబురుగా పెరిగిన చెట్లగుంపులు చూచాయగా కనిపించినై. తాము ఒకానొక ద్వీపప్రాంతాన్ని చేరాడు, అందులో సందేహం లేదు. కాని పడవలు తీరాన్ని చేరే మార్గంమటుకు లేదు. ఆ ప్రాంతమంతా-



సముద్రజలంలోనుంచి నిక్కి చూస్తున్న కొండశిఖరాల మయం. అలల తాకిడికి పడవలు వాటిలో విలక్షణానికి కొట్టుకున్నా అది ముక్కలు చెక్కలు కాకమానదు!

“మందరదేవా, మన సముద్రయానం ముగిసింది!” అన్నాడు శివదత్తుడు. “ఎదురుగా తీరాన్ని ఒరుసుకుంటూ, గాలికి తలలూపే చెట్లవరుస మీకు కనబడుతున్న దనుకుంటాను. ఈ చీకట్లో, ఈ రాళ్లమధ్య నుంచి పడవలను తీరానికి చేర్చటం సాధ్యమయే పని కాదు!”

“సూర్యోదయంవరకూ యిక్కడే వేచి వుందామని మీరు ఆభిప్రాయపడు తున్నారా?” అని మందరదేవుడు అశ్చ ర్యంగా ప్రశ్నించాడు.

శివదత్తుడు తల వంకించి, “ఆ పద్ధతీ మంచిదికాదనుకుంటాను,” అన్నాడు. “ఒక వేళ యీ ద్వీపం ఏ అనాగరిక మానవులకో నిలయమై వున్నట్లయితే, వాళ్లు మనను పట్టపగటి వెలుగులో యిట్టే పసిగట్టి వేటాడ గలరు. కనుక, మనం చీకటి వుండగానే తీరం చేరి అక్కడి పరిస్థితు లెలావున్నవో తెలుసుకోవటం మంచిది. ఒకవేళ ఎవరైనా మనను ఎదిరించేప్టియితే, చీకట్లో ప్రమా దాన్నుంచి పారిపోవటం తేలిక,” అన్నాడు.



శివదత్తుడి ఆభిప్రాయంతో మందర దేవుడు వికీభవించాడు. పడవలు రెండూ అక్కడ నీటిలో మునిగివున్న కొండ శిఖ రాలకు కట్టబడినై. ఇక తీరం చేరాలంటే ధావాపు రెండు మూడు ఫలాంగులు నిలుపు లోతు నీటిలో యీదుకు పోవాలి. తీరాన అలలు ఉవ్వెత్తున లేస్తూన్నందువల్ల ప్రమాదం లేకుండా ఒడ్డుకు చేరటం కష్ట సాధ్యమని అందరూ గ్రహించారు.

కొంచెంసేపు సంప్రతింపుల తరవాత అందరూ నడుములు బిగించి నీటిలోకి ఉరికారు. పెద్దపెద్ద అంలు వారిని రాళ్లు మీదకు విసరసాగినై. ఎంతో నేర్పుగా వాటిని



తప్పకుండా చివరకు ఎలా అయితేం అందరూ ఒడ్డుచేరారు. తడిసిన గుడ్డలను పక్కన వడవేసి, మూటలుకట్టి తెచ్చుకున్న పొడిగుడ్డలను ధరించారు. అయినా అందరూ చలికి వణికి పోతున్నారు.

“ఈ చలిబాధను తట్టుకోవాలంటే, మంట వేయటం తప్ప మార్గం లేదు. ఎండు పుల్లలు పోగుచేయమంటారా?” అని ఒక సైనికుడు శివదత్తుణ్ణి అడిగాడు.

“సరే కానివ్వండి. ఒకవేళ యీద్విపం ఏ నరమాంసభక్షకులకో అలవాటమైతే మనను ఆ మంటలోనే వాళ్ళు కాల్చుకు తినగలరు” అంటూ శివదత్తుడు నవ్వాడు.

“మన చేతనున్న పదునైన కత్తులూ, విల్లింబులూ...” అంటూ మందరదేవుడు ఏమో చెప్పబోయేంతలో శివదత్తుడు అతడి మాటలకు అడ్డువచ్చి, “మందరదేవా, మీకు ఇలాంటి ద్వీపాల సంగతి, అందులో నివసించే ఆటవికుల సంగతి తెలీదు. ఈ ఆటవికులు భయమంటే ఏమిటో తెలియని అమాయకులు. మీరు కత్తితో ఒకట్టు సరికేం తలో, ఆ వెనకనుంచి ఒక్కసారిగా ఆరు గురు మీ మీదకు లంఘిస్తారు!” అన్నాడు.

ఇంతలో సైనికులు ఎండుపుల్లలు పోగు చేసి నివ్వ వెలిగించారు. అందరూ ఆ మంట చుట్టూ చేరి చలి కాచుకుంటున్నారు. శివ





దత్తుడు తను ఎలాంటి ద్వీపం చేరాడో, పరీక్షిగాచూచి, తరవాత శివదత్తుడి నుద్దే ముందుముందు ఎలాంటి ప్రమాదాలను ఎదుర్కొనవలసి వుంటుందో అని ఆలోచించసాగాడు. మందరదేవుడికి మాత్రం ఆలాంటి ఆలోచనలేమీ లేవు. సూర్యోదయం అయితే, ఆవెలుగులో యీద్వీపాన్ని గురించి సర్వం అవగాహన చేసుకోవచ్చునని అతడి తలంపు.

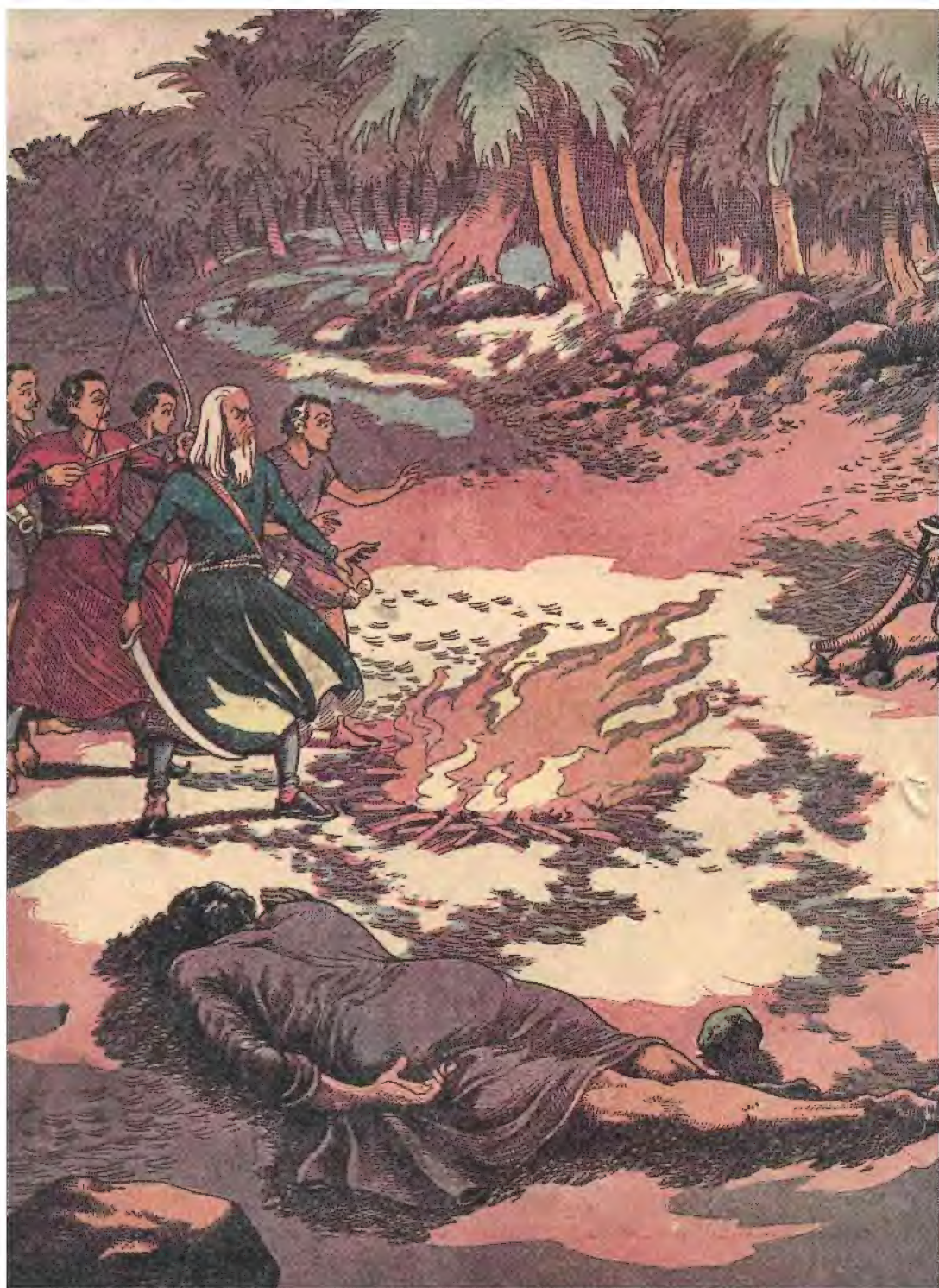
ఉన్నట్టుండి హఠాత్తుగా కుక్క అరిచిన సవ్వడి వినబడింది. శివదత్తుడితోపాటు అందరూ ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడి, ఆ సవ్వడి వచ్చిన వైపుకేసి తలలు తిప్పారు. మందరదేవుడు కూడా కొద్దిసేపు ఆటుకేసి

పరీక్షిగాచూచి, తరవాత శివదత్తుడి నుద్దే శించి యిలా అన్నాడు:

"శివదత్తా, మనం భయపడినట్టు ఇది అనాగరిక బాతులు నివసించే భయంకర ద్వీపం కాదనుకుంటాను. కుక్కను మచ్చికచేసి వుపయోగించుకోవటం ఒక్క నాగరిక మానవులకే తెలుసు!"

"మందరదేవా, మీరు చాలా పొరబడ్డారు," అంటూ శివదత్తుడు సవ్వాడు. "నా కళ్లతో నేను చిరుతపులులను మచ్చిక చేసి వేటకు వుపయోగించే ఆటవికులను చూచాను. అ సంగతి చెప్పిననుకుంటాను. పోతే, యిప్పుడు మనం విన్న కుక్క అరుపు







ఏ అడవి కుక్కదయినా కావచ్చును !
సూర్యోదయం అవగానే...”

శివదత్తుడు మాట ముగించకముందే,
చెట్లకొమ్మలను రిప్పుమని రాచుకుంటూ
ఒక పెద్ద రాయి శరవేగంగా వచ్చి మంట
ముందు చలికాచుకుంటున్న ఒక సైనికుడి
వీపును తాకింది. సైనికుడు ఆ దెబ్బకు
ఒక చావుకేక పెట్టి ముందుకు పడిపోయాడు.
వెంటనే మందరదేవుడు బాణం ఎక్కు
పెట్టి ఆ రాయి వచ్చిన వైపుకు పదిలాడు.

మరుక్షణం శివదత్తుడుకూడా భయంతో
పణికిపోయేలాంటి వికృతమానవ కంఠం
బాధతో అరిచిన ధ్వని వినిబడింది. అందరూ
ఒకరి మొహాలు ఒకరు చూచుకుని నివ్వెర
పోయారు. ఈ ద్వీపం పత్తి నిర్జనప్రదేశం
కాదు. ఏవో భయంకరమైన క్రూర మానవ
జాతులు కొన్ని యిక్కడ నివసిస్తున్నవి.
అందుకు సాక్ష్యం, తెలిసారిగా వినబడిన
ఆ వికృత మానవకంఠం !

మందరదేవుడు కత్తి దూసి ముందుకు
నడుస్తూ, సైనికులను తనను అనుసరించ
మన్నాడు. కాని అంతలో శివదత్తుడు
అతణ్ణి వారిస్తూ, “మందరదేవా, మీరు
చేయబోతున్న పని చాలా ప్రమాదకర
మైనది. ఈ చీకటిలో మనం శత్రువులను



వెంటాడలేము. ఈ ద్వీపానికి మనం కొత్త
వాళ్ళం. ఏ చెట్టుచాటున, ఏ పాదమాటున
ఎలాంటి ప్రమాదం పొంచివుంటుందో
మనకు తెలియదు,” అన్నాడు.

“ఆ రాయి విసిరిన వాడెవడైనా, అతణ్ణి
నా బాణంతో గాయపరిచాను. అంబు తాకి
తాకటంతోనే వాడు వికృతంగా అరిచాడు.
బహుశా వాడు యింకా బ్రతికివుంటే,
వాణ్ణించి మనం యీద్వీపంలోని మంచి
చెడ్డలు తెలుసుకోవచ్చు,” అన్నాడు
మందరదేవుడు.

శివదత్తుడు, మందరదేవుడి అభి
ప్రాయంతో ఏకీభవించలేదు. “ఇప్పటి





స్థితిలో మీ బాణంబెప్పుడు గురైనవాడు మరణించాడే లేక గాయపడి పారిపోయాడో మనకు తెలియదు. వాడు ఒంటరిగాడా లేక మరికొందరితో కలిసివున్నాడా అన్నదికూడా మనం వూహించలేం. కనుక, సూర్యోదయం మరకూ తగు జాగ్రత్తలో; పున్న చోటు నుంచి కదలకపోవటం అన్నివిధాలా మంచిది,” అన్నాడు శివదత్తుడు.

శివదత్తుడి మాటలకు అంగీకార సూచకంగా అందరూ తలలు వూపారు. ఆతరువాత నిద్రమత్తుతో జోగుతున్నవారు నిద్రకు వుపక్రమించగా, శివదత్తుడూ, మరొక సైనికుడూ కావలి కూర్చున్నారు. రూర్పున ఎర్రని రక్తకాంతులతో అరుణోదయం అయ్యేవరకూ, ఆ ప్రాంతాల చెప్పదగిన మరే దుర్బటనా జరగలేదు.

బాగా తెలతెల్లవారగానే, మందరదేవుడూ సైనికులూ కళ్ళుతెరిచారు. తాము పున్న ప్రాంతమంతా ఒకానొక కీకారణ్యమని

వాళ్ళకు తెలిసిపోయింది. ఆకాశంలోకి చొచ్చుకుపోయిన పెద్ద మానులూ, వాటి మొదళ్ళను కప్పివేస్తూ పెరిగిన అనేక చిన్నాపెద్ద చెట్లూ, పొదలూ; విచ్చలవిడిగా అల్లుకుపోయిన తీగలూ, వాటిమీద గెంతుతూ పరుగెత్తే కోతులూ, అరుస్తూ ఎగురుతున్న వివిధరకాల పక్షులూ—అంతా భయోత్సాహాలను కలిగిస్తున్నది.

“మందరదేవా, ఇక మనం రాత్రి వదలి పెట్టిన పనికి ఉపక్రమించవచ్చు. మీబాణం ఎటుగా పోయి, మహారు ఎంత దూరంలో ఆ వికృతకంతుణ్ణి తాకిందో మీరు చెప్పగలరనుకుంటాను?” అన్నాడు శివదత్తుడు.

మందరదేవుడు ముందు ధారితీశాడు. చెట్లతీగలనూ, పొదలనూ తప్పించుకుంటూ అందరూ పందగబాల దూరం వెళ్ళేసరికి, అక్కడ పచ్చని అకులపై కొన్ని నెత్తురు మరకలు కనిపించినై.

—(ఇంకా వుంది)



వింతమందహాసం

సంతం విడవని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగివెళ్ళి, శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలో ఈన్న బేతాళుడు గట్టిగా నవ్వి, “వెర్రిరాజా! ఎక్కడైనా రాజులు తమ అపదలను తప్పకొవటానికి ఇతరులను బలిచేస్తారుగాని, ఇతరుల కోసం బాధపడరు. చంద్రావలోకుడి సంగతి వినలేదా? ఆ కథ చెబుతాను విను,” అంటూ ఈవిధంగా కథ ప్రారంభించాడు :

పూర్వం చిత్రకూటాన్ని చంద్రావలోకుడు డనే రాజు పరిపాలించాడు. అతడు ప్రజల ఆదరాన్ని ఎంతగానే సంపాదించుకుని, అందరినీ స్నేహితుల్లాగా చూసుకుంటూ సుఖంగా కాలంగడుపుతూ వచ్చాడు. అయితే అతనికి ఒక్కటే కొరత. అదేమిటంటే, అన్నివిధాలా తనకు అనుకూలవతి అయిన కన్య దొరకక అతను పెళ్ళాడలేదు.

బేతాళ కథలు



తనకు భార్య లేదన్న చింత కలిగినప్పుడల్లా చంద్రావలోకుడు వేటకు బయలుదేరి, వేట ఉత్సాహంలో తన విచారాన్ని మరిచి పోతుండే వాడు.

ఒకసారి ఇదేవిధంగా రాజు వేటకు బయలుదేరి, కనపడిన దుష్టమృగాన్నల్లా వేటాడుతూ, కీకారణ్యం మధ్యకు గుర్రాన్ని పరిగెత్తించాడు. అవిధంగా ఆయన అరణ్యంవెంబడి పోగా పోగా ఒక వనం వచ్చింది. మరికొంత దూరాన ఒక కొలను కనిపించింది. చంద్రావలోకుడు అక్కడ గుర్రం దిగి, దాహం తీర్చుకుని ఒక చెట్టు నిడను విశ్రాంతి తీసుకోసాగాడు.

ఇంతలో వనంలోనుంచి కొలనుకేసి ఒక అపురూప సౌందర్యవతి ఆయన మునికన్య స్నానంచేసి ఉద్దేశంతో వచ్చింది. ఆమెను చూడగానే రాజుకు పరమానందమయింది. ఆమె తనకు అన్నివిధాలా తగిన భార్య అవుతుందనుకున్నాడు. కాని ఇంతలోనే ఆ అమ్మాయి రాజును చూసి సిగ్గుపడి, వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళిపోసాగింది.

రాజు ఆమె వెనకాలే బయలుదేరి ఒక ఆశ్రమం చేరాడు. అది ఒక ముని ఆశ్రమం. రాజు చూసిన కన్య ఆ ముని పెంపుడు కుమార్తె. ఆమె పేరు ఇందీవరప్రభ. రాజు మహాముని దర్శనం చేసుకుని, తాను వేటకై వచ్చిన సంగతి తెలియ జెప్పాడు. అది విని ముని, “నాయనా, నిష్కారణంగా నీ శక్తిని వేటకై ఎందుకు ధారపోస్తావు? నీరాజ్యం చూసుకో, సత్కర్మలు చెయ్యి.” అని హితవు చెప్పాడు.

అప్పుడు చంద్రావలోకుడు, “స్వామీ, నేనింకా గృహస్తును కాను. నాకు తగిన కన్య దొరకలేదు. మీ ఆశ్రమంలో ఇంతకు ముందే ఇందీవరప్రభను చూశాను. మీరు అనుగ్రహించి ఆమెను నాకిచ్చి పెళ్ళి చేసి సట్టయితే, ఈ వేటమాని సుఖంగా రాజ్యం చేసుకుంటాను,” అన్నాడు.

ముని ఇందీవరప్రభ ఉద్దేశంకూడా తెలుసుకున్నమీదట వారిద్దరికీ తానే వివాహం చేశాడు. వివాహం కాగానే రాజు తన భార్యతోసహా రాజధానికి ప్రయాణమైనాడు. వారు గుర్రంమీద కొంతదూరం వచ్చేసరికి పొద్దుకూకింది. ఆ రాత్రి విశ్రమించటానికి వారి కొక రావిచెట్టు, దానికింద తివాసీలాటి పచ్చికప్రదేశమూ, పక్కనే చక్కని తామరకొలనూ కనిపించాయి. ఇద్దరూ కొలనులో నీరు తాగి, చెట్టుకింద పడుకుని నిద్రపోయారు.

తెల్లవారేవేళకు భయంకరమైన అరుపులు విని, ఇద్దరూ తుళ్లిపడి లేచారు. వారి సమీపంలోనే బ్రహ్మరాక్షసి ఒకడు నిలబడి, “ఓరీ దుర్మదాంధా! నేనెవరో ఎరుగుదువా? నా పేరు జ్వాలాముఖుడు. నన్నుచూసి దేవతలే భయపడతారు. ఇది నా రావిచెట్టు. నేను బయటికి వెళ్లిన సమయంలో నా అనుజ్ఞ లేకుండా ఈ చెట్టుకింద పడుకున్నావా? నిన్నేంచేస్తానో చూడు!” అని రాజుపై హుంకరించాడు.

“అయ్యా, తెలియక అపరాధంచేశాను. నన్ను క్షమించు. జరిగిన తప్పుకు ఏదన్నా ప్రాయశ్చిత్తం ఉంటే చేస్తాను!” అన్నాడు చంద్రావలోకుడు.



CHITRA

“అయితే, ఏడు రోజులలోగా నాకు ఏడేళ్ల కుర్రవాణ్ణి తెచ్చి బలిపెట్టు! ఈ బలికి కుర్రవాడు బుద్ధిపూర్వకంగా ఒప్పుకోవాలి! వాడి శిరస్సు నీ చేతితోనే తెగవెయ్యాలి: ఆ సమయంలో వాడి తల్లిదండ్రులే స్వయంగా వాడి కాళ్ళూ, చేతులూ గట్టిగా పట్టుకోవాలి! దీనికి విమాత్రం భిన్నంగా జరిగినా నేను ఒప్పును. నీ ప్రాణం తీసితిరుతాను, తెలిసిందా?” అన్నాడు జ్వాలాముఖుడు.

గత్యంతరం లేక రాజు రాక్షసుడు కోరిన ప్రకారం బలి ఇవ్వటానికి సమ్మతించి, భార్యతోసహా గుర్రంమీద బయలుదేరి, తన

పరివారాన్ని కలుసుకుని చిత్రకూటానికి తిరిగి వెళ్ళాడు.

రాజు పెళ్లాడాడన్న వార్త విని సంతోషించిన మంత్రులు, జ్వాలా ముఖుడి వృత్తాంతం విని విచారంలో మునిగిపోయారు. అప్పుడు సుమతి అనే పెద్దమంత్రి, "మహారాజా, మీరు చింతించకండి. బలి అయేటం దుకు తగిన కుర్రవాణ్ణి నేను విదోవిధంగా సంపాదిస్తాను!" అన్నాడు.

వెంటనే ఆయన శిల్పులను పిలిపించి, ఏడేళ్ళ కుర్రవాడి ప్రమాణంలో ఒక బంగారు పోతవిగ్రహం తయారుచేయమని ఆజ్ఞాపించాడు. ఆ విగ్రహం వెంటనే సిద్ధ

మయింది. తరవాత మంత్రి దానిని ఒక బండిలో పెట్టించి, కొందరు భటులతో ఈ విధంగా చెప్పాడు:

"మీరీ విగ్రహాన్ని ఊరూరు తిప్పతూ చాటింపు వేయండి. ఏడేళ్ళ కుర్రవాడు ఎవడైనా సరే బుద్ధిపూర్వకంగా బ్రహ్మరాక్షసికి బలికావాలి. వాణ్ణి బలి ఇచ్చేటప్పుడు వాడి తలదండ్రులు వాడి కాళ్ళుచేతులు పట్టుకోవాలి. ఇందుకు సమ్మతించిన వారికి ఈ బంగారు పోతవిగ్రహం బహుమానంగా ఇవ్వబడుతుంది, అని చాటించండి!"

రాజభటులు ఆ ప్రకారమే చాటింపు చేస్తూ విగ్రహాన్ని ఊళ్ళవెంట తిప్పసాగారు.



ఒక అగ్రహారంలో ఒక విడేళ్ళ బ్రాహ్మణ బాలుడు ఈ చాటింపు విని, “అయ్యా, నేను రాక్షసుడికి బలి అవుతాను. నా తలి దండ్రులనుకూడా ఒప్పిస్తాను. మాయింటికి రండి,” అని రాజభటులను కోరి, తన వెంట తీసుకుపోయాడు.

వాడు తన నిశ్చయాన్ని తల్లిదండ్రులకు చెప్పి బలికి ఒప్పుకోమన్నాడు. మొదట వాల్లిద్దరూ సుతరామూ ఒప్పలేదు. అప్పుడు వాడు, “అమ్మా! నాన్నా! మనం ఘోర మైన దారిద్ర్యం అనుభవిస్తున్నాం. నావల్ల మీకు కలుగుతున్న అనందం ఏమైనా ఉందా? నేనివాళ కాకపోతే రేపైనా పోయే

వాణ్ణి. ముందు దారిద్ర్యం వదిలించుకోండి. తరవాత ఇంకా కొడుకులను కని వాళ్లను చూసి ఆనందించవచ్చు. ఇటువంటి అవకాశం మళ్ళీ దొరకదు,” అని బోధించాడు. చాలాసేపు కొడుకు ఈవిధంగా బోధించిన మీదట తల్లిదండ్రులు సమ్మతించారు. రాజ భటులు బంగారు విగ్రహాన్ని కుర్రవాడి తల్లి దండ్రుల కిచ్చి, వారిని, కుర్రవాణ్ణి బండ్రిలో ఎక్కించుకుని రాజువద్దకు వెళ్ళారు.

రాజు అ కుర్రవాణ్ణి, వాడి తల్లిదండ్రులనూ వెంటబెట్టుకుని జ్వాలాముఖుడుండే రావిచెట్టువద్దకు వెళ్లి కేకపెట్టాడు. బ్రహ్మ రాక్షసి వచ్చాడు.



“అయ్యా, నీవు కోరిన గడువులో బలి తెచ్చాను,” అన్నాడు రాజు.

“అలాగా, అయితే వాడి తల నరుకు!” అన్నాడు బ్రహ్మరాక్షసి.

కుర్రవాడి తల్లిదండ్రులు వాడి కాళ్ళు చేతులు గట్టిగా పట్టుకున్నారు. వాడి తల నరకటానికి రాజు కత్తి ఎత్తాడు. ఆ సమయంలో ఆ కుర్రవాడు నవ్వాడు. వెంటనే బ్రహ్మరాక్షసి కుర్రవాణ్ణి ఎత్తుకుని ముద్దాడి “ఇంటికి తిరిగిపో, బాబూ!” అన్నాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, చావ నున్న సమయంలో ఆ కుర్రవాడెందుకు నవ్వాడు? బ్రహ్మరాక్షసి ఆ కుర్రవాణ్ణి బలి తీసుకోక, ఎందుకు విడిచిపెట్టాడు? సమాధానం తెలిసినకూడా చెప్పకపోయావో, నీతల పగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

“చిన్నపిల్లలకు భయం కలిగినప్పుడు తల్లిదండ్రులు ఆదుకుని భయం పోగొడతారు. ఏ పరిస్థితులలోనైనా మనుషులకు

రక్షకుడు రాజు. రాజుకూడా కాపాడలేని పరిస్థితిలో ఏ అమానుష శక్తి అయినా వచ్చి కాపాడాలి. ఈ కుర్రవాడు ఆపదలో ఉన్నాడు. ఈ ఆపదనుంచి అతన్ని తల్లిదండ్రులు రక్షించరు; వాళ్ళు అతని కాళ్ళు చేతులు పట్టుకుని బలికి సాయపడుతున్నారు. రాజు రక్షించడు; ఎందుచేతనంటే బలి ఇస్తున్నవాడు రాజే. సమీపంలో బ్రహ్మరాక్షసిరూపంలో ఒక అమానుష శక్తి ఉన్నది, కాని అది రక్షించడు. ఎందుకంటే బలిపుచ్చుకుంటున్నది అదే! ఈ విధంగా తనకు మూడు రక్షలలో ఒక్కటి లేకుండా పోయినందుకు కుర్రాడు నవ్వాడు. ఆ సవ్య అంతర్యం గ్రహించి బ్రహ్మరాక్షసి ఆ కుర్రాడి ప్రాణాన్ని కాపాడాడు,” అన్నాడు విక్రమార్కుడు.

ఈవిధంగా రాజుకు తిరిగి మౌనభంగం కలగగానే బేతాళుడు శపంతోసహా తిరిగి వెళ్లి మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు.





బంది పోటు

పర్షియాలోని నిషాపూరు నగరంలో షమ్సే అనే యువకుడుండేవాడు. అతనికి దూర దేశాలు పోయి ధనార్జన చేయాలనే ఉద్దేశం కలిగింది. అతను ఒక బిడారువెంట ప్రయాణమైనాడు. బిడారు కొంతకాలం ప్రయాణించి ఒక ఎడారి ప్రవేశించింది.

షమ్సే బిడారు ప్రయాణా తొరగనివాడు. అందుచేత ఒకనాటి సాయంకాలం అతను మజిలీలో భోజనంచేసి, చిన్న కునుకు తీశాడు. అతను నిద్ర మేలుకునేసరికి మర్నాడు తెల్లవారింది. ఈలోపుగా బిడారు చాలాదూరం వెళ్లిపోయింది.

ఒంటరిగాడైపోయిన షమ్సేకు ఏం చేయ్యాలో తెలియలేదు. అతను దారి తెన్నూ, తిండి నీళ్ళూ లేకుండా, ఒక్క మనిషిని చూడకుండా ఆ రోజుల్లా ప్రయాణించేశాడు. మర్నాడు అతనికి అంత దూరాన ఎవడో తనకేసి వస్తూ కనిపించాడు.

దురదృష్టవశాత్తూ ఆ వచ్చేవాడు ఎడారిలోఉండే గజదొంగలలో ఒకడు; గొప్ప సాహసి, దయాదాక్షిణ్యాలు లేనివాడు. వాడు షమ్సేమీద పడి, అతని చేతులు కట్టి, అతన్ని ఇనకలో ఈడ్చుకుంటూ తన గుర్రంమీద బయలుదేరాడు. ఇంతలో ఒక జలాశయం వచ్చింది. గజదొంగ గుర్రం దిగి, తన కత్తిని పక్కన పెట్టి, దాహం తాగటానికి కూచున్నాడు. షమ్సే ఎలాగూ ప్రాణాలపై ఆశ వదులుకుని వుండటంచేత, కట్టివున్న చేతులతోనే కత్తి తిసుకుని గజదొంగను డొక్కలో పొడిచాడు. గజదొంగ ఆక్కడే ప్రాణాలు విడిచాడు.

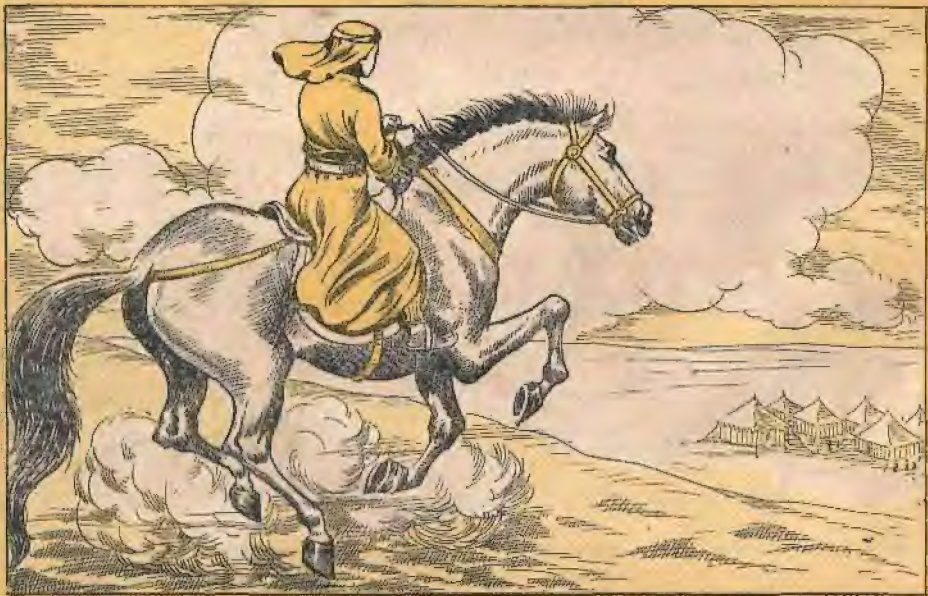
తరవాత షమ్సే ఆ కత్తితోనే తన చేతి కట్టు తెగగోసి, చచ్చిపోయిన దొంగయొక్క గుర్రం ఎక్కి, ఇంకా ఎన్నికష్టాలు ఎదుర్కోవాలో నని భయపడుతూ బయలుదేరాడు. అయితే, అతనికి ఎడారిలో దారి తెలియదు

గనక, గుర్రం కళ్ళాలు వదిలి, గుర్రాన్ని దాని ఇష్టంవచ్చిన వేపుగా పోనిచ్చాడు. అది వెళ్ళివెళ్ళి కొన్ని గుడారాల మధ్యకు చేరుకున్నది. అది బందిపాటు దొంగల శిబిరం. ఆ బందిపాటు దొంగలకు నాయకుడు షమ్షేచేత చంపబడినవాడే!

బందిపాటు దొంగలు దూరాన గుర్రాన్ని చూసి, తమ నాయకుడే వస్తున్నాడనుకున్నారు. కాని తమ ఉద్దేశం పొరపాటని తెలియగానే దొంగలందరూ షమ్షేను చుట్టుముట్టి, “ఏం జరిగింది? నాయకుడెక్కడ? ఆయన గుర్రంమీద నువ్వెందుకు వచ్చావు? నువ్వెవరు?” అని అడిగారు.

షమ్షే తెలివిగలవాడు. అతను యుక్తిగా ఒక కపటనాటకం ఆడాడు.

“అన్నలారా, నేనొక ప్రయాణికుణ్ణి. మా బిడారు ఎడారిగుండా పోతుండగా మహాబల పరాక్రమ సంపన్నుడైన మీ నాయకుడు ఒంటరిగా మాపైన పడి ఎంతో మందిని చిత్రవధ చేసేశాడు. అయితే ఆఖరుకు అతన్ని అనేక వందలమంది చుట్టుముట్టి పట్టుకున్నారు. మాలో కొంతమందిమి అతని శౌర్యపరాక్రమాలకు ముచ్చటపడి, అతన్ని వదిలివెయ్య వలసిందిగా వేడుకున్నాం. బిడారు నాయకుడు మా మాటలకు కొంచెం మెత్తబడాడు. కాని చచ్చి



పోయినవారి బంధువులు అతన్ని చంపి తీరాలనీ, అతను చేసిన హత్యలకు ప్రతీకారం జరిగితీరాలనీ పట్టుబట్టారు. దానిపై మేము, 'మీకు ప్రతీకారం జరగాలంటే హత్యలకు పరిహారంగా డబ్బు పుచ్చుకోండి! అంతేగాని అంత పరాక్రమవంతుణ్ణి చంపేయ్యవద్దు,' అన్నాం. దీనికి వారు అంగీకరించి, పదివేల దీనారాలు ఇచ్చే షరతుమీద అతన్ని పదిలిపెడతా మన్నారు. మీ నాయకుడు అంత డబ్బూ తెచ్చి ఇస్తానన్నాడు. కాని అతను స్వయంగా వెళ్లటానికి ఎవరూ ఒప్పలేదు. ఇతరుల నెవరినైనా వెళ్ళమంటే, అందరూ

తలా ఒక వంకా చెప్పారు. కొందరు తాము బడలి ఉన్నామనీ, మరి కొందరు దొంగల శిబిరానికి దారి తెలియదనీ అన్నారు. 'కావలినై నా గుర్రంమీద వెళ్ళ పచ్చు. అది నేరుగా మా శిబిరానికి వెళ్ళు తుంది,' అని మీ నాయకు డన్నాడు. అందుకుకూడా ఎవరూ సిద్ధంగా లేకపోవటం చూసి నేను బయలుదేరాను. అతను చెప్పినట్టే గుర్రం నన్ను నేరుగా మీదగ్గిరికి తెచ్చింది," అన్నాడు షమ్సే.

ఈ కథను నమ్మాలో, లేదో దొంగలు తెల్చుకోలేకపోయారు. ఇది చూసి షమ్సే, "నా మాటలు మీరు నమ్మనవసరంలేదు.



మీరు డబ్బు ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా లేకపోతే నేను వచ్చిన దారినే పోతాను. కాని మీ నాయకుడు చచ్చినవాడే అనుకోండి. నా మాటలో మీకు విశ్వాసం వుంటే, నా చేతికి డబ్బివ్వ నవసరంకూడా లేదు. మీలో బలా ధ్యులు పదిమంది నావెంట రండి. మీ నాయకుణ్ణి చూపిస్తాను,” అన్నాడు.

ఆ మాటతో దొంగల అనుమానం తీరింది. వారిలో బలాధ్యులు పదిమంది పది గుర్రాలెక్కి, పది సంచులలోనూ పది వేల దీనారాలు నించుకుని షమ్మివెంట బయలుదేరారు. ఎంత దూరాన వున్న బిడారునుకూడా వారు, గాలిలో ఎగిరే ధూళిని పట్టి, ఎడారి మార్గాలను బట్టి గుర్తించగలరు గనక, గుర్రాలమీద వేగంగా ప్రయాణం చేస్తూ కొద్దికాలంలోనే బిడారును కలుసుకున్నారు.

బిడారు అంతదూరాన వుండగానే షమ్మి దొంగలతో, “మీరు కొంచెం నింపాదిగా

రండి. నేను ముందు వెళ్ళి బిడారు నాయకుడితో, మీరు డబ్బు తెస్తున్నారనీ, మిమ్మల్ని పట్టుకోనవసరం లేదనీ చెబుతాను,” అన్నాడు. దొంగలు ఒప్పుకున్నారు.

షమ్మి బిడారును కలుసుకుని నాయకుడితో జరిగినదంతా చెప్పేశాడు. ఆయన షమ్మి యుక్తికి సంతోషించి, దొంగలను ధగ్గరకు రానిచ్చాడు.

దొంగలు సామ్ముతోసహా దొరికిపోయారు. బిడారు నాయకుడు వారందరికీ మరణ దండన విధించి, వారు తెచ్చిన పదివేల దీనారాలూ షమ్మి పుచ్చుకునేటట్టు తీర్పు చెప్పాడు. కాని షమ్మి ఆ దొంగలను చంప వద్దనీ, నాయకుణ్ణి పోగొట్టుకున్న ఆ దొంగలు అంత ప్రమాదం చెయ్యరనీ అన్నాడు. అతన్ని మరి కొందరు ప్రయాణీకులు బల పరచటంవల్ల బిడారు నాయకుడు, దొంగ తనాలు చేయమని దొంగలచేత ప్రమాణాలు చేయించి, వారిని విడిచిపెట్టాడు.



SAHAR...

భూగోళం: పర్వతపంక్తులు

పర్వతాలు అతి విచిత్రమైనవి. పర్వతశ్రేణులు భూభాగమంతటా లేవు; అక్కడక్కడ మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇవి మామూలు నెలను మించి ఎంతో ఎత్తుంటాయి. ఒకప్పుడు పర్వతాలకు రెక్కలుండేవనీ, అవి ఎగిరేవనీ, ఇంకొకటి రెక్కలను తన వజ్రాయుధంతో తెగగొట్టగా అవి భూమిమీద పడిపోయాయనీ ఒక పురాణగాథ ఉన్నది. ఈ గాథ నిజంకాదు.

పర్వతాలు శిలామయమైనవని అందరికీ తెలుసు. కాని ఈ శిలలను పరిశోధించి చూసినట్లయితే ఒక వింతవిషయం బయటపడుతుంది: అదేమిటంటే, ఇవి అఖండ శిలలు కావు, ఏ సముద్రం అడుగుననో ఒక్కొక్కపాద చొప్పున పెరుకుని, నీటిబత్తిడికి, వేడికి మనీభవించి ఏర్పడిన శిలలు. ఇది మనకెలా తెలుసునంటే, అనాదికాలపు జలచరాలశరీరాలు ఈ పర్వత శిలల పొరలనందున చిక్కి ఈనాటికీ కనిపిస్తాయి! ప్రపంచంలోకల్లా ఎత్తయిన హిమాలయ పర్వతపు శిలలలో కూడా ప్రాచీన జలచరశరీరాల శిథిలాలన్నాయి.

దీనినిబట్టి పర్వతాలు పయనుంచి వచ్చి భూమిపై పడలేదనీ, అడుగునుంచి పైకి లేచాయనీ స్పష్టమవుతున్నది. భూమిపై పొరలో రెండు వైపులనుంచి ఒత్తిడి సంభవించటంవల్ల ఆ మధ్యభాగంలో ఉన్న భూమి పొర ముడతలు ముడతలుగా పైకి లేస్తుంది. పర్వతపంక్తులన్నీ ఈవిధంగా పైకి లేచినవే. హిమాలయపర్వతాలు 6 కోట్ల సంవత్సరాలక్రితం పైకి పెరగ నారంభించాయి. అవి ఇంకా పెరుగుతూ ఉండిఉండవచ్చు. వింధ్యపర్వతాలు అగస్త్యుడి దారికి అడ్డుగా లేచాయని మరొక పురాణగాథ ఉన్నది. పర్వతనిర్మాణాన్ని ఈగాథ మరింత వాస్తవంగా సూచిస్తున్నది.

భూమి పైపొరలో ఏదో ఒక విధమైన తీవ్రసంక్షోభం కలిగినప్పుడే పర్వతాలు పైకి లేస్తాయి. హిమాలయపర్వతాల నిర్మాణానికి కారణభూతమైన సంక్షోభమే యూరప్ లో అల్పైన్ ఉత్తర అమెరికాలో రాకీ, ఉత్తర ఆఫ్రికాలో అట్లాస్ పర్వతాలనూ నిర్మించింది.

ఒకసారి పుట్టినపర్వతాలు పుట్టినట్లే ఎల్లకాలమూ ఉండిపోవు. వానలకు అవి క్రమంగా అరిగిపోతాయి. అరిగిపోయిన పర్వతశిలలు రాతిపలుకులై, ఇసుకగా అయి, ఒండ్రుగా అయి, మట్టిగా మారిపోయి నదీ ప్రవాహాలవెంబడి సముద్రాన్ని చేరి, ఆ సముద్రం అడుగున కేరుకోవటం జరుగుతుంది. ఈవిధంగా సముద్రగర్భంలో భావిపర్వతపంక్తుల ఉత్పత్తి సాగుతోంది.

హిమాలయాలకన్న అనేకకోట్ల ఏళ్లుముందే ఏర్పడి కాలక్రమాన వాదాపు నేలమట్టానికి అరిగిపోయిన పర్వతాలు ఈనాడు అక్కడక్కడా చూడవచ్చు. ఇటువంటి పర్వతాల శిలలలో ప్రాణుల కళేబరాలు దొరకవు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇవి అఖండ శిలలుగాకూడా ఉంటాయి.



మాటకారి యోధుడు

ఒకప్పుడు రోముదేశంలో ఫిలోమినస్ అనే చక్రవర్తి పరిపాలించాడు. ఈయనకు అందగత్తె అయిన కుమార్తె ఉండేది. రాజసౌధంలోనే ఉంటూ ఉండిన ఒక యోధుడు రాజకుమార్తెను ప్రేమించాడు. ఒకనాడు ఆ యోధుడికి రాజకుమార్తెతో ఒంటరిగా మాట్లాడే అవకాశం దొరికింది. అప్పుడతను సాహసించి ఆమెకు తన ప్రేమను వెల్లడించాడు.

రాజకుమార్తె అగ్రహించక, “నువు నీ మనసులో ఉన్నది చెప్పావు గనక, నేను కూడా నా మనసులో మాట నీకు చెప్పేస్తున్నాను. నేనుకూడా చాలాకాలంగా నిన్ను ప్రేమిస్తున్నమాట నిజం!” అన్నది.

ఈ మాట విని యోధుడు చాలా సంతోషించాడు. అతను రాజకుమార్తెతో, “నేను రేపా విల్లుండో బయలుదేరి దేశాంతరాలకు వెళుతున్నాను. తిరిగి సరిగా ఏడేళ్లకు

వస్తాను. ఈలోపల నా ప్రాణం పోయినా ఇంకొకతెను పెళ్లాడను. నువుకూడా నా కోసం అంతదాకా వేచి ఉంటానని ప్రమాణం చెయ్యి. ఒకవేళ నేను గడువుతీరిన మర్నాటి కల్లారాకపోతే, నేను చనిపోయానని భావించి మరెవరినైనా పెళ్లిచేసుకో!” అన్నాడు.

రాజకుమార్తె అతని చేతిలో చెయ్యివేసి ఆ ప్రకారమే ప్రమాణం చేసింది. మర్నాడే ఆ యోధుడు దూరదేశాలకు బయలుదేరి వెళ్లిపోయాడు. అనాడే చక్రవర్తికి హంగరీ దేశపురాజు, “మీ కుమార్తెను పెళ్ళాడగోరుతున్నాను,” అని కబురు చేశాడు.

చక్రవర్తి తన కుమార్తెను పిలిపించి, “అమ్మా, హంగరీ రాజు నిన్ను పెళ్ళాడతానని కబురు చేశాడు. మరి నీ అభిప్రాయమేమిటి?” అని అడిగాడు.

“నాన్నా, మరి ఏడేళ్లపాటు నేను కన్యగానే ఉండాలని నిశ్చయం చేసుకున్నాను.

అ తరవాత ఆయన ఇంకా నన్ను పెళ్ళాడ గోరినట్టయితే నా ఉద్దేశం చెబుతాను,” అన్నది రాజకుమార్తె.

చక్రవర్తి హంగరీ రాజుకు తన కుమార్తె అభిప్రాయం తెలియజేశాడు. “విదేళ్ళు అగి అప్పుడే మీ కుమార్తెను వివాహమాడ వస్తాను,” అని హంగరీరాజు కబురుచేశాడు.

విదేళ్ళు గడిచాయి. రాజకుమార్తె యోధుడికోసం ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తున్నది. రేపటిలోగా అతను రాకపోతే, హంగరీరాజు వచ్చి తనను పెళ్ళాడతాడు. తాను ఆయనను పెళ్ళాడితీరాలి!

గడువు ముగిసిననాడే హంగరీరాజు రోమునగరానికి ప్రయాణమైనాడు. దారిలో అతని కొక యోధుడు కలిశాడు. అతను కూడా రోమునగరవాసిననీ, అక్కడికే ప్రయాణమై పోతున్నాడనీ తెలిసి, హంగరీ రాజు చాలా సంతోషించాడు.

వారిద్దరూ కబుర్లు చెప్పకుంటూ ప్రయాణిస్తుండగా మధ్య దారిలో వానకొట్టి, హంగరీ రాజు దుస్తులన్నీ తడిసి ముద్ద అయిపోయాయి.

“ప్రభూ, తమరు తమ ఇంటిని వెంట పెట్టుకు రావలసింది. పొరపాటు చేశారు!” అన్నాడు యోధుడు.



“విమితోయ్, నువ్వనేది? మాయిల్లు కాస్తదీ, కూస్తదీ అనుకున్నావా, వెంట పెట్టుకు రావటానికి? నీవు చాలా అమాయకుడల్లే ఉన్నావు!” అన్నాడు రాజు.

వారు కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక నది అడ్డు తగిలింది. రాజు తన గుర్రాన్ని అది లించి నీటిలోకి ఉరికించాడు. గుర్రం పల్లంలోకి దిగి రాజును ముంచినంత పని చేసింది. యోధుడు ఉపాయంగా ఆ లోతును తప్పించి, రాజుగారి వెనకాలే అవతలి ఒడ్డుకు చేరి, రాజుతో, “ప్రభూ, తమరు వంతెనగాని వెంటబెట్టుకు రాక పోయారా?” అన్నాడు.

"నువు నిజంగా పిచ్చివాడులాగున్నావే? ఈ నదినీ దాటే వంతెనను ఎవడన్నా వెంట బెట్టుకురాగలడా?" అన్నాడు హంగరీరాజు.

"బాబూ, ఒకరు మూఢుడు కావటం మరొకరికి లాభం," అన్నాడు యోధుడు.

మరికొంత దూరం వెళ్ళాక రాజు యోధుడితో, "ఏమోయ్, ఇప్పుడు వేళ ఏపాటి అయిఉంటుంది?" అన్నాడు.

"కడుపులో ఆకలిగా ఉంటే భోజనాల వేళే, బాబూ! నా భోజనంలో కాస్తవంతు పుచ్చుకుంటారా?" అన్నాడు యోధుడు.

"ఎబ్బే, నా కెటువంటి అభ్యంతరమూ లేదు," అన్నాడు రాజు.

ఒక చక్కని వనంలో ఇద్దరూ కూచుని యోధుడు తెచ్చుకున్న ఆహారం ఆరగించారు. "బాబూ, తమరు అమ్మనూ, నాన్ననూ వెంటతెచ్చుకుని ఉండవలసింది!" అన్నాడు యోధుడు.

"ఇది మరిబాగుంది! మా తండ్రిగారు వినాడే గతించారు. మా తల్లిగారు మంచం పట్టిన వృద్ధు. అవిణ్ణి ఎలా వెంట తీసుకురాను? నీకు కాస్తయినా బుద్ధి లేదల్లే ఉందేమిటి?" అన్నాడు రాజు.

"నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుందిలేండి!" అన్నాడు యోధుడు. మరి కాస్సేపటికల్లా వారు రోమునగరం ప్రవేశించారు.



“ప్రభూ, నాకు సెలవిప్పించండి. తమరు రాజవిధివెంట వెడతారు కాబోలు. నాది అడ్డదారి. విడేళ్లక్రితం వల వేసి వచ్చాను. అది ఏ స్థితిలో ఉందో వెళ్లి చూసుకోవాలి,” అన్నాడు యోధుడు.

“సరే, వెళ్లిరా!” అంటూ హంగరీరాజు ముందుకు సాగాడు. ఆయనకు చక్రవర్తి ఘనమైన స్వాగతం ఇచ్చాడు. అతిథి అయిన హంగరీరాజు స్నానంచేసి చక్రవర్తి వెంట భోజనానికి కూచుని, మాటల సందర్భంలో, “దారిలో నాకొక యోధుడు తగిలాడు. పాపం, వెరిబాగులవాడు! వాన కురిసి నా దుస్తులు తడిసిపోతే, ఇల్లు

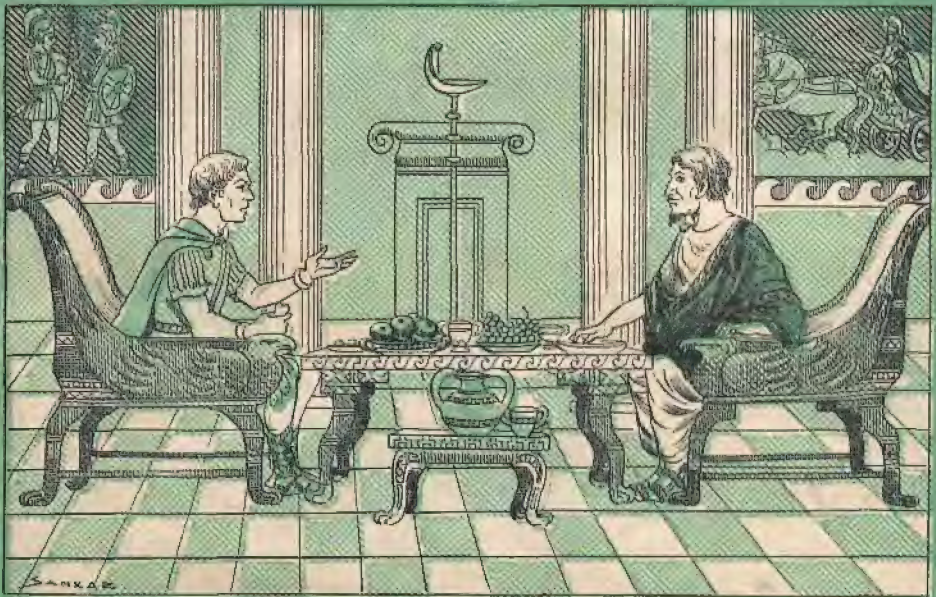
వెంట తెచ్చుకోలేదేమని అడిగాడు,” అంటూ గట్టిగా నవ్వాడు.

“వాన కురిసినప్పుడు వాడేం చేశాడు?” అని అడిగాడు చక్రవర్తి.

“మీద ఉన్న దుప్పటి కప్పేసు కున్నాడు,” అన్నాడు హంగరీరాజు.

“ఇకనేం? వాడి ఉద్దేశం, మీరుకూడా వెంట దుప్పటి తెచ్చుకుని ఉండవలసిందనే. అది అర్థంలేని మాట కాదు!” అన్నాడు చక్రవర్తి.

తరవాత తాము నదివద్దకు రావటమూ, తాను గుర్రాన్ని అదిలిస్తే అది తనను నీటిలో ముంచినంత పని చెయ్యటమూ,



వెంట పంతెన తెచ్చుకోలేదేమని యోధుడు అడగటమూ గురించి హంగరీరాజు చక్రవర్తికి వివరించి చెప్పాడు.

“అదీ అర్థంగల మాటే! ముందు దిగి లోతు చూసేటందుకు నౌకర్లను తెచ్చుకుని ఉండవలసిందని ఆ యోధుడి ఉద్దేశం,” అన్నాడు చక్రవర్తి.

“వాడు నచ్చు తనతోబాటు భోజనం చెయ్యమని పిలిచి, నేను ఒప్పుకుని భోజనం చేశాక, ‘తమరు అమ్మనూ, నాన్ననూ వెంట తెచ్చుకుని ఉండవలసింది’, అన్నాడు. అది అర్థంలేని మాటకాదా?” అని అడిగాడు హంగరీరాజు.

“ఎంతమాత్రం కాదు. అమ్మా నాన్నా అంటే అన్నపానియాలని వాడి అర్థం. వాటిని వాడు తెచ్చుకున్నాడు, మీరు తెచ్చుకోలేదు,” అన్నాడు చక్రవర్తి.

“అయితే, వాడు వెళ్ళిపోయేటప్పుడు, తాను ఏడేళ్ళక్రితం ఒక వల వేశాననీ, అది

ఏ స్థితిలో ఉన్నదీ వెంటనే వెళ్ళి చూసు కోవాలని అన్నాడు. దానికీకూడా ఏదైనా అర్థం ఉందేమో!” అన్నాడు హంగరీరాజు.

“వాదామాట అన్నాదా?” అంటూ చక్రవర్తి ఆత్రంగా లేచాడు. ఏడేళ్ళు అనగానే ఆయనకు తన కుమార్తె అడిగిన గడువు జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆయన గబగబా అంతఃపురంలోకి పరిగెత్తాడు. హంగరీరాజు ఆయనవెంట పరుగెత్తాడు. కాని చక్రవర్తి ఆదుర్దాకు కారణ మేమిటో హంగరీరాజుకు వెంటనే అర్థంకాలేదు.

చక్రవర్తి భయపడ్డంతా అయింది. రాజకుమార్తె జాడ లేదు. ఆమెను యోధుడు అప్పడే వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

“నువ్వు పెళ్ళాడటానికి వచ్చిన నా కూతుర్ని ఆ యోధుడు నీకన్న ముందే కాజేసుకు పోయాడు. మీ ఇద్దరిలో ఎవరు మూడుడో ఇప్పుడైనా తెలిసిందా?” అన్నాడు చక్రవర్తి హంగరీరాజుతో.



A detailed illustration on the left side of the page shows a person in a green outfit standing in a circular basket. The basket is suspended from a tall, vertical wooden pole. The pole is supported by a complex system of ropes and pulleys. The background shows a landscape with hills and a body of water. The entire scene is framed by a decorative border.

నాదెతుడు సిండ్ బాద్

హోరూన్ అల్ రషీద్ ఖలీఫాగా ఉండే కాలంలో బగ్దాద్ నగరంలో సిండ్ బాద్ అనే పేదవాడు ఒక డుండేవాడు. వాడు బరువులు మోసి, ఆ కూలి డబ్బులతో తన పొట్టు నిండుకుంటూ ఉండేవాడు. ఒకనాడు వాడు మండులెండలో పెద్ద బరువు ఎత్తుకుని ఒక ధనికుడి ఇంటి సమీపానికి వచ్చాడు. ఆ ఇంటిముందు చక్కగా ఊడ్చి పన్నీరు చల్లటంచేత అక్కడ చల్లగా, సుఖంగా ఉన్నది. మార్గస్థులు విశ్రాంతి తీసుకోటానికని ఇంటి బయట ఒక బల్ల వేసి ఉన్నది. అందుచేత సిండ్ బాద్ తన బరువు కింద దింపుకుని, బల్లమీద చతికిలబడి, సువాసనతో కూడిన చల్లగాలి అనుభవించ సాగాడు. వాడికి లోపలినుంచి చక్కని జంత్రగాత్ర సంగీతమూ, కోయిలలూ, చిలుకలూ, గోరువంకలూ మొదలైన వటుల అరుపులూ వినవచ్చాయి. కూలిచేసుకునే సిండ్ బాద్ పరమానందంచెంది వాకిలిగుండా లోపలికి తొంగి చూశాడు. లోపల మనోహరమైన ఉద్యానవనం ఉన్నది. అందులో అనేకమంది బానిసలూ, నౌకర్లు, అతిథులూ కనిపించారు.

అంతేకాదు, రకరకాల వంటకాల వాసనలూ, పానీయాల వాసనలూ సిండ్ బాడ్ వద్దకు గాలివెంట వచ్చాయి. అటువంటి భూలోక స్వర్గాన్ని వాడెన్నడూ కలలోకూడా ఊహించివుండలేదు. శరీరశ్రమ చేసి వీడి బెరికినా తిని సంతోషించే ఆ సిండ్ బాడ్ కు ఆ అవరణలో వాళ్ళంతా దేవతలుగా తోచారు. వాడు నిట్టూర్చి “ఓ అల్లా! నీ కరుణామృతం ఎవరిపై ప్రవహిస్తుందో ఈ అల్పుడికెట్లా తెలుస్తుంది? ఈ ఇల్లు గల పెద్దమనిషికి ఇంత సుఖమైన బోజనమూ, పానీయాలూ, సమస్త వైభోగాలూ సమకూర్చి, నన్ను ఏమీ లేని దొర్బా

గ్యుడుగా ఉంచావు!” అని అల్లాకు విన్నవించుకున్నాడు. తరవాత వాడు తన దారిద్ర్యంగురించి అప్పటికప్పుడు పాటలు కట్టి, గొంతెత్తి పాడసాగాడు.

వాడు అట్లా కాస్సేపు పాడిన తరవాత బల్లమీదినుంచి లేచి బరువు మళ్ళీ ఎత్తుకోబోతుండగా, వాకిలివద్దకు ఒక బానిస వచ్చి వాడితో, “యజమాని నిన్ను లోపలికి రమ్మంటున్నారు. నావెంటరా!” అన్నాడు. బరువులు మోసేవాడికి భయంవేసింది. వాడు ఏవిధంగానైనా లోపలికి వెళ్లకుండా తప్పించుకుందామని ఏవో సాకులు చెప్పాడుగాని, లాభం లేకపోయింది. చివరకు వాడు



తన బరువును వాకిలిపద్ద కావలిఉండే వాడికి వప్పగించి, భయపడుతూ బానిస వెంట లోపలికి వెళ్లాడు.

భవనం లోపలిభాగం భూలోక వైకుంఠంగా ఉంది. ఇంటినిండా గొప్పగొప్ప వాళ్లంతా ఆతిథ్యం స్వీకరిస్తున్నారు. ఎక్కడ చూసినా అందమైన పువ్వులున్నాయి. రక రకాల అత్తర్లు ఘుమాయిస్తున్నాయి. బల్లల మీద కనివిని ఎరగని పంటకాలన్నీ వడ్డించి ఉన్నాయి. అతిథులందరి మధ్యా ఒక వృద్ధుడు తెల్లని గడ్డంతో, తీవిగా కూచుని ఉన్నాడు. ఆయన ముఖం చాలా అందంగా కళగలిగి ఉన్నది.

బరువులు మోసేవాడు తన కళ్లను తానె సమ్మలేక, "నేను కలగంటున్నానో, లేక ఇది ఇంద్రలోకమో!" అనుకుంటూ అందరికీ సలాములు చెసి, మర్యాదగా చేతులు కట్టుకుని తల వంచుకుని నిలబడ్డాడు. వృద్ధుడు అతన్ని ఆదరంతో తనదగ్గిరికి వచ్చి కూచేమన్నాడు. అతనిముందు అహార పదార్థాలు తెచ్చి పెట్టారు. అతను భోజనం ముగించి చెయ్యి కడుక్కున్నదాకా వృద్ధుడు ఒక్క ప్రశ్నకూడా వెయ్యలేదు. తరవాత ఆయన, "నాయనా, నువ్విప్పుడు నా అతిథివి. బిడియపడక ఈపూటకు నియిష్టంవచ్చినట్టు అసందించు. నిపేరేమిటి?" అని అడిగాడు.



“బాబూ, నేను కొద్ది కూలీకి ఘనమైన బరువులు మోస్తూంటాను. నన్ను సిండ్ బాద్ అని పిలుస్తారు!” అన్నాడు బరువులు మోసేవాడు చినయంగా.

వృద్ధుడు నవ్వి, “నాపేరుకూడా సిండ్ బాడెనుమా—నావికుడు సిండ్ బాద్...నిన్ను పిలిపించటానికి కారణమేమంటే నువ్వు తక్కువ పూర్వం పాడిన చక్కని పాటలు. వాటిని మళ్ళీ వినాలనివుంది,” అన్నాడు.

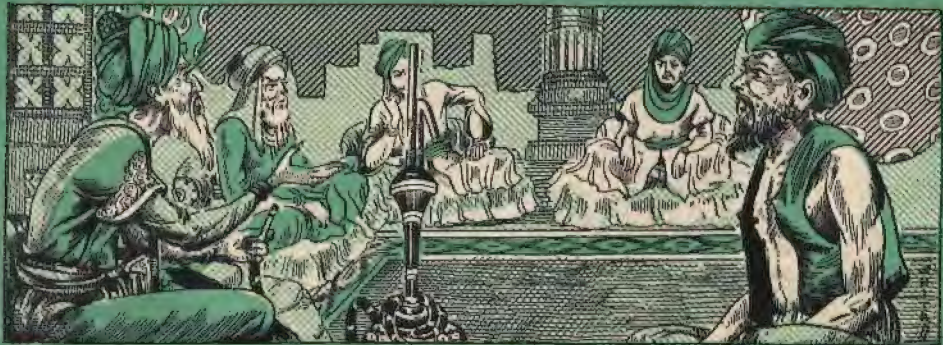
బరువులు మోసేవాడు సిగ్గుపడుతూ, “బాబూ, నేను పేదవాణ్ణి, మొరటువాణ్ణి. అందుచేత అలాటి పాటలు పాడాను. దుఃఖం నాచేత అటువంటి పాటలు పాడించింది. తమరు నన్ను క్షమించాలి!” అన్నాడు.

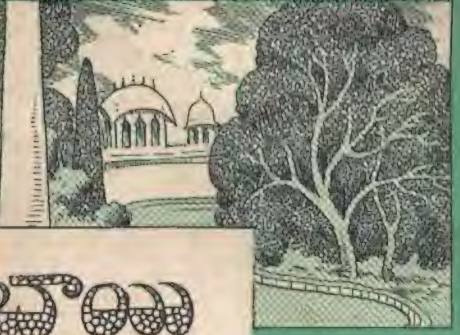
“నువ్వు పాటలకు సిగ్గు చెందవలసిన పని ఏమాత్రమూ లేదు. నువ్వు నా సోదరుడి వంటివాడివి. ఆ పాటలు నా చెవులకు చాలా ఆనందం కలిగించాయి. వాటిని మరొకసారి దయచేసి పాడు!” అన్నాడు

నావికుడు సిండ్ బాద్. బరువులు మోసే వాడు గొంతెత్తి పాడాడు.

తరవాత వృద్ధుడిలా అన్నాడు: “నాది కూడా అతి విచిత్రమైన కథ. దానిని నీకు చెబుతాను. నేనిస్థితికి రావటానికి పూర్వం చాలా బాధలు పడ్డాను. ఆ సంగతి నా కథ వింటే నీకే తెలుస్తుంది. నమ్మశక్యంకాని శ్రమలు పడి, ప్రమాదాల నెదుర్కొని, దురదృష్టాలపాలై, యాతనలను అనుభవించి సంపాదించిన డబ్బుతో ఈ ముసలితనంలో సుఖపడుతున్నాను. నేను విడుసార్లు సముద్రాలపై ప్రయాణాలుచేశాను. ఆ సముద్ర యానాలలో నాకు జరిగిన అనుభవాలు విన్నవాళ్ళు నిర్భాంత పోతారు. కాని అలా జరగాలని రాసిపెట్టి ఉండటంచేతనే అవి జరిగాయి. విధిలిఖితం జరిగే తీరుతుంది.”

తరవాత నావికుడు సిండ్ బాద్ బరువులు మోసేవాడికి తన మిగిలిన ఆతిథులకూ తన అనుభవాలను ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు :





మీరా బాయి

మార్వారు దేశంలో రత్నసింహుడనే రాజుండేవాడు. ఆయనకు మీరా అని ఒక కుమార్తె కలిగింది. ఆమె అతి సుకుమారి, అత్యంత సౌందర్యవతి. చాలా చిన్నతనంలోనే ఆమెకు, పూర్వపుణ్యసుకృతంచేత, గాఢమైన దైవభక్తి ఏర్పడింది. రంగులు వేసిన మట్టి బొమ్మలతో ఆడుకునేటప్పుడు ఆమెకా బొమ్మలన్నీ కృష్ణుడలాగే కనిపించేవి. అప్పుడామెకు అంతులేని ఆనంద పారవశ్యం కలిగేది.

ఆమె పెరిగి పెద్దదవుతున్నకొద్దీ ఆమెలో గల భక్తిభావంకూడా పెరిగి ప్రవహించ సాగింది. ప్రపంచమంతా ఒక ఆనంద సాగరంలాగానూ, కృష్ణప్రేమతో నిండినదిగానూ ఆమెకు తోచేది. భక్తిపారవశ్యంలో ఆమె నోటివెంట ఆద్భుతమైన పాటలు వచ్చేవి. ఈ పాటలలో చక్కని భావాలతో బాటు ముచ్చటైన కవిత్వంకూడా ఉండేది.

మీరాకు పెళ్ళియీడు వచ్చింది. తల్లి దండ్రులు తన పెళ్ళికి యత్నాలు చేస్తున్నారని తెలియగానే ఆమె ఆనందించటానికి బదులుగా విచారసముద్రంలో మునిగి పోయింది. ఆమె తన జీవితం యాపత్తు భగవత్సంక్రందనకే వినియోగించాలనుకున్నదిగాని, సంసార సముద్రంలో మునిగి తేలటం ఆమె కెంతమాత్రమూ ఇష్టంలేదు.

ఆమె తన తల్లిదగ్గరికి వెళ్ళి, “అమ్మా, నామాట కొంచెం విను. మానవజన్మ చరితార్థం కావటానికి భగవంతుడి ఆరాధన తప్ప మరొక మార్గం లేదు. దుఃఖమయమైన సంసారకూపంలో పడిపోయి భగవంతుణ్ణి మరిచిపోవటం తగనివని. అందుచేత, నామీద దయఊంచి నాకు పెళ్ళి చేయవద్దు!” అని బతిమాలింది.

ఈ మాటలు విని మీరా తల్లి నిర్భాంత పోయింది. తనకుమార్తె ఎప్పుడూ భగవ



ధ్యానంలో ముణిగి ఉండటం ఆమెకు తెలుసు. అందులో తప్పేమీ లేదుగదా అని ఆమె ఊరుకున్నదిగాని, తనకూతురి భక్తి ముదిరి పిచ్చిలో పడుతుందని ఆమె కలలో కూడా ఊహించలేదు.

“ఏమిటా మాటలు, మీరా? పెళ్ళి పద్దంటావు! పెళ్ళం లే ఏమిటో నీకు తెలుసా? ఆవిషయాలు పెద్దవాళ్ళం చూస్తాం. మేము చెప్పినట్టు నడుచుకోవటమే నీవంటు!” అని ఆమె మీరాను గట్టిగా మందలించింది.

చేసేదిలేక మీరా పెళ్ళికి తలవంచింది. తన హృదయాన్ని తన తల్లి దండ్రులు

అర్థంచేసుకోలేరని ఆమె గ్రహించింది. పెళ్ళి అయినా, కాకపోయినా, తన జీవితం భగవచ్చింతనకే అంకితంకావాలని ఆమె తన మనసులో నిశ్చయం చేసుకున్నది. ఆమె అదేవిధంగా భగవంతుడివద్ద ప్రమాణం కూడా తీసుకున్నది.

తరవాత కొద్దికాలానికే ఆమె వివాహం జరిగిపోయింది. మేవారు రాణా అయిన కుమార భోజరాజుకిచ్చి మీరాను వివాహం చేశారు. అసమయంలో చిత్తూరు మేవారుకు రాజధాని. మార్వారు, జయపూరు మొదలైన రాజపుత్ర సంస్థానాలన్నిటిలోకి అప్పట్లో మేవారు ఉత్తమమైనది. అలాటి సంస్థానానికి ఇహసుఖాలమీద ఏమాత్రమూ కోరిక లేని మీరా రాణి అయింది.

రాణాకూడా కవిత్వంలో ఆసక్తిగలవాడే. అతనుకూడా పాటలు రచించేవాడు. భార్యా భర్తలిద్దరూ కొంత కాలంపాటు కవిత్వానందంలో ముణిగిపోయారు. మీరాకు రోజులు చాలా ఆనందంగానే గడిచాయి. కాని రానురాను ఇద్దరి కవిత్వాలలోనూ చాలా తేడా కనిపించసాగింది. భగవంతుణ్ణి కీర్తించటం తప్ప మీరా పాటలలో మరొక విషయం ఉండేదికాదు. కుమారభోజుడు అలాకాక కీర్తినిగురించి, విజయాలను

గురించి, ప్రపంచసుఖాలలోగల ఆనందం గురించి పాటలు రాసేవాడు.

మీరా ప్రపత్తనలో కూడా రాజాకు మార్పు కనిపించింది. ఆమె క్రమంగా రాజ వైభవాలనుంచి తప్పకోసాగింది. విలువైన ఆభరణాలూ, దుస్తులూ విసర్జించింది. హంసతూలికాతల్పాలు విడనాడింది. నార చీరలు కట్టి, నేలమీద జింకతోలు పరుచు కుని దానిపై పడుకోసాగింది. తన చెలికత్తెలనూ, దాసీలనూ తనచుట్టూ చేర్చి, వారికి తన పాటలు నేర్పి, తాను పాడుతుంటే వారు తనవెంట పాడేటట్లు చేసింది.

అప్పటికీ ఆమె ఆనందం పూర్తికాలేదు. రాజభవనంకూడా నుయ్యిలాటిదే. ప్రపంచం వికాలమైనది. భగవత్కిర్రనచేసి ఆనందించి తరించదగినవాళ్లు ప్రపంచంలో లక్ష పలక్షలున్నారు. వారందరికీ తన పాటలు వినిపించాలి, వారిచేత వాటిని పాడించాలి.

ఒకరోజు ఆమె కృష్ణాలయానికి వెళ్లింది. అక్కడ శ్రీకృష్ణుడి విగ్రహం ముందు ఎంతోసేపు నృత్యంచేస్తూ తన పాటలు పాడి, భక్తితన్మయత్వంలో స్పృహతప్పి పడిపోయింది. తిరిగి స్పృహ వచ్చాక మీరా పూర్తిగా మారిపోయింది. భగవంతుడి అంశ ఆమెలో ప్రవేశించి నట్టయింది.



అదిమొదలు ఆమె రోజూ ఆ దేవాలయానికి వెళ్ళసాగింది. అక్కడ ఆమె తన కోకిల కంఠంతో పాడే అద్భుతమైన భగవత్కిర్రనలు వినటానికి దేశం నాలుగు మూలలనుంచి వచ్చి జనం మూగి, తన్మయులు కాసాగారు. వారిలో అనేకులు సమస్తమూ త్యజించి భక్తులై పోయారు.

కాలక్రమాన మీరా కీర్తి ఢిల్లీలో వుండే అక్బరు పాదుషా చెవుల పడింది. ఎవరిలో విగోప్తతనం వున్నా ఆనందించగల వుదారుడు అక్బరు. మేవారు మహారాణి పాడే ఆమోఘమయిన గీతాలను గురించి విని ఆయనకు వాటిని స్వయంగా వినివాలని తీవ్ర

మైన కోరిక కలిగింది. తనకిలాంటి కోరిక వున్నదని తెలిస్తే రాజపుత్రులు అవమానంగా భావించి కయ్యానికి కాలు దువ్వుతారు. అందుచేత అక్కరుపాదుపా తన ఆస్థాన గాయకుడైన తాన్నేనుతో ఈ విషయం చెప్పి సలహా అడిగాడు.

“తమరు బైరాగిదుస్తులు ధరించారంటే ఒకరి అనుమతి అవసరం లేకుండానే వెళ్లి మీ కోరిక నెరవేర్చుకోవచ్చు,” అన్నాడు తాన్నేను. ఇద్దరూ కాషాయవస్త్రాలు ధరించి మేవారుకు వెళ్ళారు. కృష్ణాలయం బయట నిలబడి లోపల పాడుతున్న మీరా పాటలు అలకించారు. మీరా పాటలు వింటుంటే

అక్కరుకు మతిపోయినట్టయింది. ఆయన మీరా పాదాలమీద పడి, “తల్లీ నాకు మోక్షమార్గం ఉపదేశించు,” అన్నాడు.

“నాయనా, ఎల్లప్పుడూ హరిధ్యానం చేస్తూ నిష్కల్మషమైన జీవితం గడుపు,” అని మీరా ఆదేశించింది.

అక్కరు తన మెడనుంచి ఒక రత్న హారం తీసి మీరా పాదాలవద్ద పెట్టి స్వీకరించమని కోరాడు.

బైరాగి వాడివద్ద అంత విలవైన హారం వుండటం చూసి మీరా నిర్ఘాంతపోయి, “నాయనా, నీకిది ఎలా దొరికింది? నువ్వు తాపసిలాగున్నావే?” అని అడిగింది.



“అమ్మా, నేను యమునలో స్నానం చేస్తుంటే ఇది దొరికింది. తాపసిని గనక నాకు దీనితో పనిలేదు. దానిని నీ కృష్ణుడికి సమర్పించుకుంటున్నాను,” అన్నాడక్కరు.

మీరా హారం ఎత్తి కృష్ణ విగ్రహం మెడలో ఆలంకరించింది.

అసలే రాణాకు తన భార్య ధోరణి విమంతులైనా లేదు; ఆమె ప్రవర్తన మేవారు మహారాణి అయిన మనిషికి ఉచితమైనది కాదని ఆయన అభిప్రాయం. దీనికి తగ్గట్టుగా ఆయనకు రత్నహారం గురించి తెలియపచ్చింది. ఆయన ఆ రత్న హారాన్ని తెప్పించి పరీక్షించాడు. దాని

ఖరీదు పది లక్షలకు తక్కువ వుండదు. ఇంత ఖరీదైన కానుక ఎవరివ్వగలరు? రాణా అస్థానంలో ఒకడు ఈ హారాన్ని అక్కరుపాదుషా కొనగా తాను స్వయంగా చూసినట్టు సాక్ష్యం చెప్పాడు. రాణా వెగుల వాళ్ళను నియోగించి, తన భార్యకు ఆ రత్నహారం ఇచ్చిపోయినవాడు ఢిల్లీపాదుషా అక్కరేనని తెలుసుకుని అవమానంతో కుంగి పోయాడు. మీరా మేవారు రాజ్యానికే కళంకం తెచ్చింది. ఆమెను చంపమని రాణా ఉత్తరు విచ్చాడు.

కాని ఆమెను చంపేవారెవరు? యెంత డబ్బిస్తా నన్నప్పటికీ ఒక్కడూ ఆ పని





చంద్రహారమునే మిషమీద పంపాడు. పెట్టె తెరవగానే పాము బుసలుకొడుతూ వచ్చి మీరాను కాటువేసింది. మీరా నిశ్చలంగా ఆ పామును ఎత్తి తన మెడలో వేసుకున్నది.

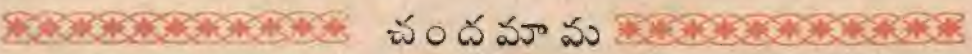
మీరా చావటానికి తాను చేసిన రెండు యత్నాలూ వృథా అయిపోవటం చూసి రాజా, "నువ్వు ఆత్మహత్య చేసుకో! ఇది నా ఆజ్ఞ!!" అని వర్తమానం పంపాడు. మీరా తన భర్తను ఒకసారి చూడాలని కోరింది, కాని రాజా సమ్మతించలేదు. "సరే, ఆత్మహత్య చేసుకుంటాను," అన్నది మీరా. ఆమెను విడుదలచేశారు.

చెయ్యటానికి ముందుకురాలేదు. మీరా పవిత్రత ముందు రాజా ఆజ్ఞ విపాటిది? రాజా ఆమెను చంపించలేక ఒక చీకటి కొట్టులో నిర్బంధించాడు. ఇందుకు మీరా కొంచెమైనా విచారించలేదు. చీకటికొట్టు ఆమె ఆనందాన్ని కొంచెమైనా తగ్గించలేక పోయింది.

అయితే రాజాకు మీరా బతికివుండటమే కంటకంగా వున్నది. ఆమెకు ఒక గిన్నెలో విషం పంపాడు. భగవంతుణ్ణి స్మరిస్తూ మీరా విషాన్ని తాగేసింది. విషం ఆమెను ఏమీ చెయ్యలేకపోయింది. రెండోసారి రాజా ఆమెకు ఒక పెట్టెలో విషసర్పాన్ని పెట్టి,

అయితే పట్టవగలు ఆత్మహత్య చేసు కోవటానికి వీలుండదు. ఆమెను ప్రాణం కన్న ఎక్కువగా చూసుకుంటున్నవాళ్ళు నగరంలో వేనకువేలున్నారు. అందుచేత ఆమె అర్ధరాత్రి అంధకారంలో పడి ఒంట రిగా వెళ్లిపోయింది. ఆమెకు దారిలో ఒక నది తగిలింది. ఆమె అందులోకి దూకేసింది. అక్షణంలో ఆమె మనస్సు భగవంతుడి మీదనే వున్నది.

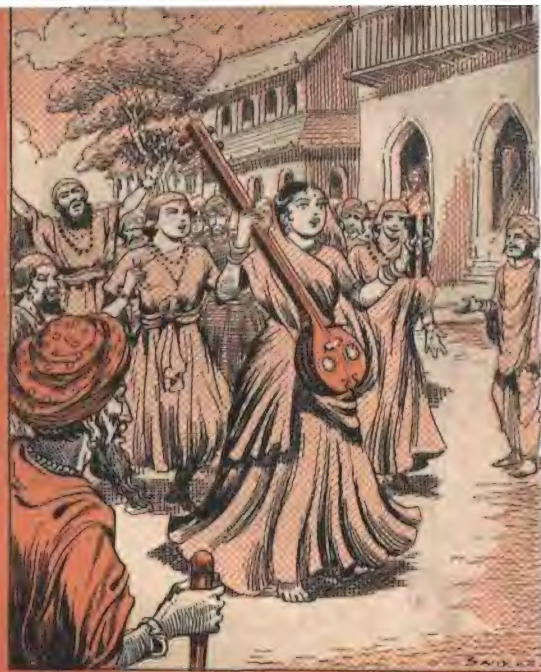
నీటిలో మునిగినాక ఆమె యెదట వీదో వెలుగున్నట్టు అనిపించింది. ఆమె చెవిలో ఎవరో ఇలా చెప్పినట్టయింది: "నీ భర్త ఆజ్ఞానుసారం నువ్వు ఆత్మహత్య చేసు



కున్నావు. ఇకనుంచీ నీకు మరొక జన్మ లభిస్తున్నది. నువ్వు వెళ్లి ప్రజలలో భగవద్భక్తి ప్రచారంచేసి వారిని తరింపజేయి”

కళ్లు తెరిచి చూసేసరికి తాను ఒడ్డుమీద పడుకుని వున్నట్టు స్పష్టమయింది. కాని ఆ ప్రదేశం ఆమె నదిలో దూకిన చోటు కాదు. చీకటికూడా లేదు. సూర్యుడు దేదీప్యమానంగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. నదిలో పడినాక తాను చూసిన వెలుగుగాని, విన్న మాటలుగాని ఆమె మరవలేదు. ఆమె ఆక్కడినుంచి లేచి పాడుకుంటూ పాలాల మధ్యగా బయలు దేరింది.

మీరా కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి కొందరు గొడ్లకాపరి పిల్లలు కనిపించారు. ఆమె వారిని బృందావనానికి దారి అడిగింది. ఆ కుర్రవాళ్లు ఆమెకు తాగటానికి పాలిచ్చి, బృందావనానికి దారి చెప్పి, కొంతదూరం ఆమెను సాగనంపారు. ఆమె అనేక గ్రామాలమీదుగా తన పాటలు పాడుకుంటూ పోతూంటే, జనం గుంపులు గుంపులుగా ఆమెవద్దకు చేరి తన్మయత్వంలో ముణిగి పోయారు. వారిలో కొందరు భక్తిపరపశులై, ఇల్లూ వాకిలీ మరిచి, ఆమెవెంట బయలు దేరారు. ఇలాంటి వారందరినీ వెంట బెట్టు కుని మీరా బృందావనం చేరింది.



బృందావనంలో రూపగోసాయి అనే తపస్వి ఉన్నాడు. ఆయనకు అడవాళ్లన్నా, బంగారమన్నా అమిత కోపం. ఈ రెంటినీ వగ్గర చేరనిచ్చినవాడు మోక్షం సాధించ లేడని ఆయన అంటూండేవాడు. మీరాకు రూపగోసాయి గురించి తెలిసింది. ఆమె ఆయనకు “బాబూ, బృందావనంలో శ్రీకృష్ణుడు ఒకడే పురుషుడు. మిగిలిన వారందరూ గోపికలు. నువ్వు పురుషుడవై నట్టయితే ఇక్కడ ఉండటం గొప్ప అపచారం. కనక వెంటనే వెళ్లిపో!” అని సందేశం పంపింది. ఈ బోధన విని రూపగోసాయి చాలా ఆనందించి ఆమెను

తనవద్దకు రమ్మని అహ్వానించాడు. అది మొదలు ఆ ఇద్దరూ ఒకరికొకరు గురువుగా ఉంటూ తత్వబోధ చేసుకున్నారు. మీరా పాటలు పాడటం మానలేదు. ఆమె పాటలు దేశమంతా వ్యాపించాయి. చిత్తూరులో ఆబాలగోపాలమూ ఆమె పాటలు పాడటం చూసి మొదట రాణా మండి పడ్డాడు, కాని తరువాత పశ్చాత్తాపపడ్డాడు. తన సామ్రాజ్యం చాలా చిన్నది. ఆమె అంతకన్న పెద్దసామ్రాజ్యానికి రాణి. ఆమె ముందు తానెంతవాడు!

చిత్తూరునుంచి ప్రజలు తండోపతండాలుగా బృందావనానికి వెళ్లి, మీరా ధర్మనం చేసుకుని వస్తూండటం చూసి రాణాకూడా బయలుదేరాడు. ఆయన సామాన్య దుస్తులు ధరించి, ఒంటరిగా ప్రయాణంచేసి, బృందావనం చేరి, మీరా నిత్యమూ పాడే గుడివద్దకు వెళ్లి, "భిక్షం దేహి!" అని కేకపెట్టాడు. "నేనే భిక్షురాలిని, బాబూ! అశీస్సు

తప్ప నీకివ్వటానికి నాదగ్గర ఏమీలేదు," అన్నది మీరా.

"నాకు నీవల్ల ఒక సహాయం కావాలి!" అన్నాడు రాణా.

"ఏమిటా సహాయం?" అన్నది మీరా.

"నన్ను క్షమించటం!" అంటూ రాణా తాను ధరించిన వేషం తీసివేశాడు.

తన భర్తను చూసి మీరా పరమానంద భరితురాలయింది. ఆమె హృదయంలో భర్తమీద లేశమైనా అగ్రహంలేదు. ఆమె రాణావెంట చిత్తూరుకు తిరిగి వచ్చింది. అది మొదలు ఆమె జీవితకాలమంతా, ఏడాదికి ఆరుమాసాలు చిత్తూరులోనూ, ఆరుమాసాలు బృందావనంలోనూ గడిపింది.

మీరాబాయి నాలుగువందల ఏళ్ళక్రితం జీవించింది. కాని ఆమె పాటలు ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ జీవించే ఉంటాయి. వాటిని విని కొట్ల కొద్దీ ప్రజలు తన్మయత్వంపొందారు, ఇంకా ఎన్నో కొట్లమంది పొందుతారు.





మిత్రభేదం

దమసకుడు :

మడుగు జేరగబోయి - మన రాజు జడిసి
కడ చెట్టుక్రింద చుక్కగ గూరుచుండె,
తన పరివారమ్ము త-త్తఱ పుట్టి
తన చుట్టు చేరిన-వనికూడ తెలిసె.
అను విధి దరి జేరి - ఆ తీరు నెఱిగి
మనవిసేతును రాజ - మంత్రాంగమెల్ల.

కరటకుడు :

భయపడెనో లేదో ? - పాప మారాజు
స్వయముగా తెలియునా - సావాసకాడ ?

దమసకుడు :

తెలియకేమున్నది - తెలివి కావలెను
పిలిచి చెప్పిన సరే - తెలియు నందఱకు.
కరులు హయమ్ములు - గద్దించి పలుక
చరచర సాగవా - జంతువులయ్యు.
పలుకక గ్రహించ-గలరు పండితులు,
తెలివి పరేంగిత-మ్ముల నెఱుంగుటకె.
ఆకార చేష్టల - నాంతర గతుల
వాకుల ముఖ నేత్ర - వైఖరులెల్ల,

కనుగొని మనసులో-గల దాని తెలియు
మనువన్న మాటల - మఱవగా దగునె ?
భయపడి యున్నట్టి - పతి జేరి చీరి
నయమొప్పు ధైర్యమ్ము - నండించి పలికి ;
మును గోలుపోయిన - ముఖ్యప్రధాని
పని నింక సాధింతు - పలు మాటలేల ?

కరటకుడు :

ప్రభుసేవ ఎఱుగవు - ప్రభువుల నెట్లు
సభలోన నీవైపు - సరిజేయగలవు ?

దమసకుడు :

చిన్ననాడే తండ్రి - చెంతను జేరి
విన్నవాడను వచ్చు - విబుధులు సెప్ప.
నీతి శాస్త్రమ్ము నా - నిండు మనమ్ము
లోతుల దాచితి - భీతి చెందకుము.
బంగారు పువ్వుల - బరగు భూదేవి
సింగరములు గోయు - జెట్టిల వినుము—
శూరులు, పండితుల, - ధారుణీపతులు
చేరి వారల సేవ - జేసెడి వారు—
వీరు నల్వరు తప్ప - పెఱవారి కెట్లు

ధారుణీ భాగ్యమ్ము - దక్కంగ గలదు ?

కరటకుడు :

అయిన నీ వచ్చటి - కరిగి తొల్తోలుత
ప్రియవాక్కు లేమని - పెద్ద పల్లుదువు?

దమనకుడు :

అప్పుడేమి యడుగునో - అటు జవాబిత్తు
ఇప్పుడేమి చెప్పదు - నేమి పల్కుదునో ?
మాటకు మాటగా - మాటలు నడచు ;
సూటి ప్రశ్నకు వచ్చు - సాటి జవాబు.
మాటకారులలోన - మఱి రకాలుండు ;
వాటమ్ము చిల్కల-వంటి దొక్కరిది
మాటల నాల్కపై - మాటుకొంటారు ;
పోటరుల్ కొందఱు - బుద్ధి దాచుదురు.
మూగవారలవోలె - ముఖ్యవాక్యముల

లోగుండెలను దాచు - లోభులు గలరు.

అందులో గుండెల - నబగిన మాట

విందుల నవసర - మందె వెల్వడును.

ముందుగా నేనేమి - ముచ్చటించెదను ?

ఇందును గూర్చి ఆ-లించితి మున్నె !

సమయము రానిదే - జారె నామాట,

అమరుల గురువైన - అవమాన పడును.

కరటకుడు :

సరిగాని తమ్ముడా ! - మఱి ఒక్క మాట :

సరపతులకు దూర-నతియె సమ్మతము.

దొరలు సర్పమ్ములు - దూరమందుండి

నరులు దండము బెట్ట - సరియైనవారు.

వారి దాపున కెంత-వారైనగాని

చేరరాదెప్పుడు - సెబ్బర యగును.



దమనకుడు :

నీ మాటలో కొంత - నిజమున్నదయిన
నా మాటలోకూడ - నయరీతి కలదు.
ఎవరెట్టి వారలో - ఎత్తిగి వారలకు
పువులోని దారమై - పురుమండు మెలగి
వశులను జేసుకో-వలయు నట్టెన,
వశమౌదురయ్య రా-వణ వంశ్యులైన.
అనుసరించెడి వారి - నందఱ విడిచి,
జననాథు లటునిటు - చనలేరునుమ్ము.
చెప్ప నేటికి ప్రభు-చిత్తమ్ము నెతిగి
మెప్పు బొందుట మన - మేటిధర్మమ్ము.
ప్రభువు కోపించిన - ప్రస్తుతించుటయు,
ప్రభువు మెచ్చిన ఇష్ట-పడుటయు చాలు,
ప్రభు శత్రులను కోప-పడి చూచుచుంట,

ప్రభువానములజూచి - బ్రహ్మాండమనుట,
పరపశీకరణ మం-త్ర రహస్యమిదియె,
పరమంత్ర తంత్రాల - వరుసలే పలదు.

కరటకుడు :

అయిన సరే శుభ-మృత్యుగాత నీకు
ప్రియసోదరా అల్లె - ప్రయతించి చూడు.
నీ యిష్టమైనట్టి - నీతినే నడచి
పాయసాన్నమ్ముల భక్షించిరమ్ము.

దమనకుడు :

సరే పోయివత్తును - కరటకా ఇంక
దొరగారి అడుగుల - దరిసెనమ్మునకు...
అని పల్కి దమనకు - డా మృగరాజు
మును కొల్వొ డీరిన - ఘన పటచ్చాయ
కనుగొంచు మెల్లగా - చనినాడు కడకు.



తొలిమానవ సంఘాలు

పాతరాతియుగంనాటి మానవుడు ప్రధానంగా వేటగాడూ, మాంసాహారి. వేట అతని ఏకైకజీవనాధారం కావటంచేత దానికోసం అతను తన ఆయుధాలను అభివృద్ధి చేసుకుని, ఆ వేటలో చురుకుదనం ప్రదర్శించి, సంఘజీవి అయ్యాడు.

మానవుడు శాశాహారులైన "ప్రైమేట్స్" నుంచి పరిణామం చెందినప్పటికీ హిమయుగంలో ఫలవృక్షజాతులు అంతరించి జంతువులకు పనికివచ్చే గరిక బియ్యం వీర్పడటంవల్ల మాంసాహారి, వేటగాడూ కావలసివచ్చింది.

రాతిగొడ్డలితో ఒకచివర కొనగా చెక్కి, గోకుడుపెళ్లలతో నునుపుచేసిన కర్రయీటె అనేక సహస్రాబ్దాలపాటు మానవుడి ఉత్తమ ఆయుధంగా పని చేసింది. నిరూండర్తల్ మనుషులు ఈ ఈటెకు ఒక రాతిములుకు తగిలించి, దాని సహాయంతో సాటిలేని వేటగాళ్లుగా జీవించారు. బ్రహ్మాండమైన జడల వినుగులనుసరితం వారు వేటాడారు. వారు ఎంతో ఓపికగా దానిని మాటులోకి చెర్చి, దూరంనుంచి తమ ఈటెలతో గాయపరిచి, రక్తం కొల్పోయి అది కదలలేని స్థితికి వచ్చినదాకా వేచిఉండి, తరవాత దానిని చుట్టుముట్టి చంపేసేవారు. ఇంత శ్రమపడినందుకు వారికి బోలెడంత మాంసాహారమూ, విశాలమైన చర్మమూ, ఉపయోగకరమైన దంతాలూ, నిప్పులో మండించబానికి కొవ్వుతో కూడిన ఎముకలూ దొరికేవి. ఇటువంటి జంతువులను వేటాడబానికి అనేక మంది మానవులు సమష్టిగా కలిసి శ్రమపడాలి. ఈ సమష్టిశ్రమే రాతియుగం నాటి కుటుంబాలకు దారితీసింది. అనేక కుటుంబాలు కలిసి వేటలో పాల్గొనేవి.

సుమారు 25 వేల ఏళ్లక్రితం రాతియుగపు మానవులు వేటభూమిగా ఉపయోగించిన ఒక విశాలప్రదేశం ఫ్రాన్స్ లో కనిపెట్టబడింది. ఈ ప్రదేశంలో లక్ష అడవిగుర్రాలకు సంబంధించిన ఎముకలు కనిపించాయి.

అప్పటికొకా మానవులు జంతువులను మచ్చికచేయటం నేర్చుకోలేదు. కాని విస్తారసంఖ్యలో మానవులు కలిసి పనిచేస్తూ, మందలుగా తిరిగే అడవి గుర్రాలనూ, అడవి బర్రెలనూ, ఇతర జంతువులనూ మూకఉమ్మడిగా వేటాడే పద్ధతులు బాగా నేర్చారు. ఆ జంతువుల మాంసమూ, చర్మాలూ మాత్రమే వారికి ఉపయోగించేవి. ఈవిధంగా పాత రాతియుగంలోనిమానవులు తాము వేటాడిన మృగాల రూపాలను కొయ్యలో మలిచి, రాతిమీద చిత్రించారు.

ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1956 సెప్టెంబరు సంచికలో ప్రకటించబడే ఫోటోలకు నమూనాలు



- ★ పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)
- ★ జూలై 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి:—చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

జూలై నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : ఒప్పల కుప్ప

రెండవ ఫోటో : వయ్యారి భామ

పంపినవారు : కొప్పల హేమాద్రి, సి/౦ కె. అచ్చయ్యగారు, గొల్లపాళె.

పితాపురం తాలూకా, (తూర్పుగోదావరి జిల్లా)

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.



ఇంద్రిజాలము

ప్రొఫెసర్ పి. సి. సర్కార్

పేకముక్కను కనుక్కోవడంలో వరుసలో తలకిందు చేసిఉన్నాయి. చాలా విధాలున్నాయి. కాని నా ఉద్దేశ 1, 3 సంఖ్యగల ముక్కలు పైవరస శంలో ఈ కింది పద్ధతి చాలా సులు లోనూ, కిందివరసలోనూ కూడా ఒకటిగానే ఉన్నాయి. 2, 4 సంఖ్య వై నది: గల ముక్కలు కింది వరసలో తల కిందు కావటం తెలుస్తున్నది.

చీట్లపేక ముక్కల వెనకపైపు చూసినట్లయితే అందులో రెండు రకాలు కనిపిస్తాయి (1) తలకిందు చేయటానికి వీలయినవి (2) ఎటు తిప్పినా ఒకటిగానే ఉండేవి. A అనే బొమ్మలో పైవరుసలో నాలుగు రకాల ముక్కలున్నాయి. ఈ వరు సలోవున్న ముక్కలలో (1) గళ్ల డిజై నూ, (2) పువ్వు డిజై నూ, (3) మళ్ళీ గళ్ల డిజై నూ, (4) ఒక స్త్రీ తలా వున్నాయి. అవే కింది

ఈ ట్రిక్కు చెయ్యటానికి గ్రేట్ మొగల్, కారవాన్ మొదలైన పేకలు మంచివే అయినా ఉపకరించవు. తలకిందులు చేస్తే తెలిసేలాటి ముక్కలు గల పేకలే కావాలి. ఇవి సాధారణంగా ఖరీదైనవిగా ఉం టాయి. ఇలాటి పేక ఒకటి తీసు కుని అన్ని ముక్కలూ ఒకే విధంగా ఉండేటట్టు అమర్చి పెట్టుకోవాలి.

ఉదాహరణకు—B లో పువ్వులన్నీ
పైకి ఉండేలాగ అమర్చి ఉన్నాయి.
ఈ విధంగా అమర్చిన పేక తీసు
కుని ఐంద్రజాలికుడు, ప్రేక్షకులలో
ఒకరిని ఎదో ఒక ముక్క తీసుకో
మంటాడు. ఈ ముక్కను ప్రేక్ష
కులు చూసుకునే సమయంలో

జాలికుడు ఆ ముక్కను సులువుగా
గుర్తించ గలుగుతాడు.
తలకిందులు చేస్తే మారని
ముక్కలుగల పేకలతో ఈటెక్కు
చేసేవారు ముక్క లన్నిటిమీదా
ఒక చివర సిరాగుర్తులో, పెన్సలు
గుర్తులో పెడతారు.



ఐంద్రజాలికుడు తన చేతిలోని
పేకను తలకిందులు చేసేసి,
ముక్కను తిరిగి పేకలో పెద్దెయ్య
మని ప్రేక్షకుడితో అంటాడు. ఈ
ముక్క తప్ప, పేకలో మిగిలిన
ముక్క లన్నీ తలకిందులుగానే
ఉంటాయి. అందుచేత ఐంద్ర

[పాఠకులు, యీగారడీని గురించి నల
హాలు పొందదలిస్తే, వారు 'చందమామ'
పేరు ఉదహరిస్తూ, ప్రాఫెనరుగారి పేర
ఉత్తరం రాయవచ్చు. ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషు
లోనే రాయాలి

వారి అడ్రసు యిది :- ప్రాఫెనర్ : పి. సె
నర్కార్, మెజిషియన్, పోస్టుబాక్సు 7888
కలకత్తా - 12.]

అట్టచివరి బొమ్మ

ఒకరోజు రాజు - 7

ఖిలీఫా అబూను చాలా ఆదరంతో చూసేవాడు. అబూ ఖిలీఫాను తన చమత్కార సంభాషణలతో రంజింప జేస్తూండేవాడు. అతను ఖిలీఫా అభ్యంతర మందిరంలోకి, రాణీ జుబేదా అభ్యంతర మందిరంలోకి కూడా యధేచ్ఛగా వెళుతూ పెద్దవజీర్ బాఫర్ కన్న ఖిలీఫాకు అప్తుడుగా ఉండేవాడు. ఈ గౌరవమర్యాదలతో అబూ తల తిరిగి పోలేదు, ఆతిథ్యం వట్టుకొలేదు.



తన దాసీ అయిన గన్నా అబూ కేసీ, అబూ గన్నాకేసీ తరుచు చూసుకుంటూండటం గమనించి, రాణీ జుబేదా వారిద్దరికీ వివాహం చేస్తే బాగుంటుందేమోనని ఖిలీఫాతో ఒక నాడు అన్నది. ఖిలీఫా ఇద్దరినీ చేర్చి, వారి సమ్మతి తెలుసుకుని, వారికి వైభవంగా పెళ్లి చేసేశాడు.

వారిద్దరూ కొంతకాలం ఉల్లాసంగా గడిపారు. గన్నా రాణివాసంలో పెరిగినది కావటంచేత ఆమెకు రాజభోగాలు అనుభవించటం బాగా తెలుసు. ఈ భోగాలకింద అబూదగ్గర ఉన్న ధనమంతా కర్పూరంలాగా ఇట్టే హరించిపోయింది.

“ఒళ్ళుపై తెలియకుండా ఉన్నదంతా ఖర్చుపెట్టేశాం. ఖిలీఫా నాకు నెలజీతమంటూ ఏర్పాటు చేయలేదు. ఆయనను డబ్బుడగటం నాకెంత మాత్రం ఇష్టంలేదు. ఇప్పుడు మనం ఏం చెయ్యాలి?” అన్నాడు అబూ భార్యతో.

“జుబేదా రాణీని అడగటం నాకూ ఇష్టంలేదు. నీకేదైనా ఆలోచన తోస్తే చెప్పు, నేను సహాయం చేస్తాను,” అన్నది గన్నా.

“అయితే ఒకటే ఉపాయంఉంది. అదేమిటంటే, మనం చచ్చిపోవటం” అన్నాడు అబూ.

“అమ్మా, నేను చావను. కాపలిస్తే ఈ ఉపాయం నీ ఒక్కడివి ఆమలు చెయ్యి,” అన్నది గన్నా.

“అడవాళ్లకు కాస్తయినా మెదడు లేదు. అందుకే నేనంతకాలం బ్రహ్మచారిగా ఉండిపోయాను. ఏమిచెబుతున్నానో, ఎందుకు చెబుతున్నానో అడిగి తెలుసుకోరాదా? అంత తొందరేం? మనం చస్తే డబ్బెట్లా వస్తుందే, వచ్చిదానా? చచ్చినట్టు నటించాలి. అంతే!” అన్నాడు అబూ.

“అదెట్లా?” అన్నది గన్నా.

“ఐను. నేను మక్కావేపు కాళ్ళు పెట్టి నేలమీద నిగడదన్ని పడుకుంటాను. నువ్వు నామీద దుప్పటి కప్పి, నా ముఖంమీద తలపాగా బోర్లించు. తరవాత కంటికి మంటికి ఏకధారగా ఏడుస్తూ జుబేదా రాణీదగ్గరికి పోయి, నేను చచ్చానని చెప్పి మూర్ఛపో. పన్నీరు కడపలతో కుమ్మరించినదాకా లేవకు. అతరవాత ధనం ఎట్లా వచ్చిపడేదీ నువ్వే చూద్దావు గాని!” అన్నాడు అబూ.

“ఇదయితే మన చెతిలో పనే,” అంటూ అబూ వంటికి దుప్పటి చుట్టి, ముఖాన తలపాగా కప్పి, గొల్లున ఏడుస్తూ రాణీపద్దకు పోయి తనభర్త చచ్చినట్టు చెప్పి ఏరుచుకు పడి పోయింది గన్నా.

ఆమెకు కలిగిన అపదకు దాసీలేగాక జుబేదారాణీకూడా కళ్ల నీరు పెట్టుకుంటూ, గన్నాను పన్నీటితో సేదదేర్చి, పరామర్శించారు. రాణీ తన స్వంత ఖజానాదారును పిలిచి, “పదివేల బంగారు దీనారాలు వెంటనే తీసుకుని గన్నా ఇంట ఇచ్చిరా. పాపం, అబూ అల్ హసన్ ఆకస్మికంగా చనిపోయాడు. అబూ ఉత్తరక్రియలకు డబ్బు అవసరమవుతుంది,” అన్నది.

గన్నా మెల్లిగా స్పృహ తెచ్చుకుని, రాణీదగ్గర సెలవు పుచ్చుకుని ఇంటికి వచ్చేసింది. ఆమెవెనకనే పదివేల దీనారాల సంఘికూడా ఇల్లు చేరింది.

—(ఇంకా వుంది)





వార్తలు-విశేషాలు

వచ్చే అయిదు సంవత్సరాలలోను, నూనెగనుల అన్వేషణకు, ఇండియా ప్రభుత్వం తల పెట్టి సార్వత్రికమానికి 30 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు కాగలవని, ఇండియా ప్రభుత్వ సహజ సంవదల శాఖ మంత్రి శ్రీ మాలవీయ లోక్ సభలో చెల్లడించారు.

*

*

*

*

విశాఖపట్నంజిల్లాలోని అరకులో డిసెల్ పవర్ స్టేషన్ ను నెలకొల్పే స్కీమును, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఈ స్కీముకు 97,350 రూపాయలతో ప్రారంభించి, అయిదవ సంవత్సరం ముగిసేనాటికి 30,4180 రూపాయలదాకా ఖర్చు కాగలదని అంచనా వెయ్యబడింది.

*

*

*

*

వైస్ రెసిడెంట్ డాక్టర్ రాధాకృష్ణగారు రచించిన, “భారతీయ తత్వశాస్త్రం” అన్న గ్రంథం, రెండు సంపుటాలలోను, మొదటిది రష్యన్ భాషలోకి అనువదించబడింది. ఈ రష్యన్ ప్రచురణకు డాక్టర్ రాధాకృష్ణగారు ప్రత్యేకంగా ఒక పీఠిక రాశారు.

*

*

*

*

బొప్పల్లలోని వ్యవసాయ కళాశాలలో ప్రస్తుతం 96 మంది విద్యార్థులు మాత్రమే ఏటా చేర్చుకొనబడుతున్నారు. 192 మంది విద్యార్థులు ఏటా చదువుకునేందుకు వీలుగా, యా కళాశాలకు అధికనడాయం చెయ్యవలసిందని ఆంధ్రప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరింది.



ఏటా 400 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసే పథకాన్ని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం తయారు చేసింది. రైతులు వ్యవసాయానికి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉపయోగించుకుని అధికోత్పత్తి సాధించా లని ప్రభుత్వం యొక్క వృద్ధేశం.

మే 22-వ తేదీన ప్రారంభమైన గోదావరి పుష్కరాలు జూను 2-వ తేదీతో సమాప్తమైనవి. పుష్కరానికి వచ్చిన యాత్రికులు 16½ లక్షలు అని అంచనా వేయబడింది.

బొరత ప్రభుత్వం వచ్చే ఏప్రిల్ నుంచి దశాంశపద్ధతిని 'సయా పైసా' మొదలు రూపాయి వరకు కొత్త నాణాలను చెలామణి చేయబోతున్నది.

1956 మార్చి వరకు నిర్మాణానుబంధ రుణాలరూపంగా అడ్డిక పునరుద్ధరణ శాఖవారు 1,256.96 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేశారు. ఇందులో పశ్చిమ పాకిస్తాన్ నుండి వచ్చిన శరణార్థులకు 822.46 లక్షలు, తూర్పు పాకిస్తాన్ నుండి వచ్చిన శరణార్థులకు 434.50 లక్షలు మంజూరు చేయబడింది.

గ్రామప్రాంతాలలో రోడ్లు అభివృద్ధి సహకారపథకం కింద ఇండియా ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు 60-69 లక్షలు మంజూరు చేసింది. ఇందులో 46-53 లక్షలు ఇదివరకే పంపకం చేయబడ్డాయి.

ఇండియా నుండి కిందటి సంవత్సరంలో బర్మా, సిలన్, శరాన్, మలయా, నైగిరియా, నేపాలు, సాదీఆరేబియా, థాయ్ లండ్, ఆమెరికాలకు 60,650 రూ. ఖరీదుచేసే పాముకాటు మందు ఎగుమతి చేయబడింది.

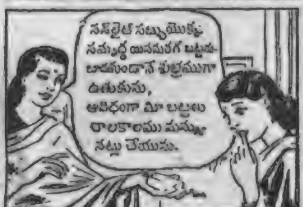
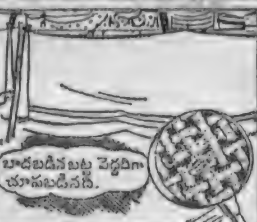
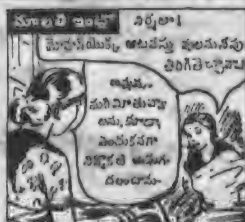
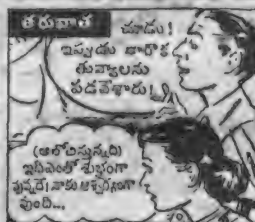
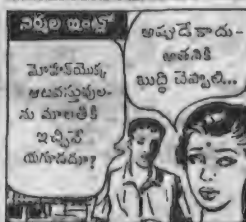


చిత్రకథ



ఒక రోజున వానూ, దానూలు బడికి వెళ్లేసరికి, పంతులు, బండ బాలయ్య వానిని కేకలు పెడుతున్నాడు. బాలయ్య పలకా, పుస్తకాలు మాత్రం ఒక మూల వున్నాయి; అతడు మాయమైయ్యాడు. దానూ, వానూలు బాలయ్యను వెతికి పడతామన్నారు. 'టైగర్' ను తినుకు వచ్చి, బాలయ్య పుస్తకాలను వానిన చూపించారు. 'టైగర్' అక్కడి నుంచి సరాసరి పరిగెత్తి, మామిడి తోటలో ఒక చెట్టు కిందకుపోయి, పైకి చూస్తూ అరవసాగింది. కొమ్మల్లో దాక్కుని బాలయ్య కనిపించాడు. పంతులు, బండబాలయ్యను బడికి లాక్కుపోయాడు.





సన్ లైట్ సబ్బు

భారతదేశంలో వయారవేయబడింది

బట్టలు బాలకాలము మమ్మనట్లు చేయును

RS. 22-50 TL

జయ్ దయాల్ కపూర్ అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్,

నిర్మాతల ప్రతినిధులు, కాగితముల వర్తకులు

2, అందర్సన్ స్ట్రీట్ :: మద్రాసు - 1

హెడ్డాఫీసు : ఢిల్లీ

బ్రాంచిలు : బొంబాయి, మద్రాసు, లక్నో, కాన్పూర్, అమృతనర్



తండ్రి : JAIKAPSO

బెలిఫోన్ : 2338

జయ్ దయాల్ కపూర్

కాగితముల, వర్తకులు, ప్రింట్ నర్లు



బల్లాలూర్ పేపర్ అండ్ స్ట్రాబోర్డ్ మిల్స్ లిమిటెడ్ వారి డిస్ట్రిబ్యూటర్లు.

మద్రాసు రాజరాని, హైదరాబాదు,

మైసూరు సంస్థానం, ఆంధ్ర

తిరువాన్కూరు, (కొచిన్ స్టేట్) లకు ఏజంట్లు

2, అందర్సన్ స్ట్రీట్

మద్రాసు - 1.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితం : 1928.

హెడ్డాఫీసు : మచిలీపట్టణము

చెల్లింపబడిన మూలధనము రిజర్వులు కలిపి మొత్తం (1-3-58) రు. 47,90,000 మించినది
అమలులో నున్న వ్యాపారమొత్తం రు. 9,50,00,000 లకు మించినది

చైర్మన్—శ్రీ ఎన్. ఆర్. వై. శివరామ ప్రసాద్ బహదూర్ గారు, యం. ఎర్. ఎ.

డిప్యూటీ చైర్మన్—శ్రీ జిల్లా మాజీ క్యాలరావు గారు, మచిలీపట్టణము.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—శ్రీ కాదేవల్లి శ్రీరాములు గారు, మచిలీపట్టణము.

మద్రాసు బ్రాంచిలు—(1) 6. లింగిచెట్టి వీధి, మద్రాసు 1. (2) 87, క్యాగరాయ రోడ్డు, క్యాగరాయనగర్, మద్రాసు 17. (3) 77, కచ్చేరి రోడ్డు, మైలాపూరు, మద్రాసు 4. కర్నూలు అఫీసులు—(1) 1/8 మెయిన్ బజారు, పేట, (2) శాసన సభావనము పే ఆఫీసు (శాసనసభ సమావేశ కాలమున తెరచియుంచబడును.) ఆంధ్రరాష్ట్రమంతటా, జిల్లాలలోను హైదరాబాదు రాష్ట్రములో సికింద్రాబాదు, ఖమ్మం, మెట్టూరు, వరంగల్ లోను బ్రాంచిలు, సబ్ అఫీసులు కలవు. అన్నిరకములు డిపాజిట్లు అకర్షణీయమైన వడ్డీరేట్లకు తీసుకొనబడును. అన్నిరకముల క్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును. లండన్ ఏజెంట్లు—బార్క్లేస్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, చీఫ్ ఫారిన్ బ్రాంచి, 168 ఫెన్చర్చీ స్ట్రీట్, లండన్, ఇ. సె. 3.

వివరములు బ్యాంకు యొక్క ఏ
అఫీసులోనైనను తెలుసుకొనవచ్చును.

ఏలేశ్వరపు రామచంద్రమూర్తి,
ఎం.ఎ., సి.ఎ.ఐ.బి.డి., జనరల్ మేనేజరు.



మల్టీ కలర్

ఫోటో ఆఫ్ సెట్ (ప్రింటింగ్ లోనూ,
ప్రోసెస్ బ్లాకులు తయారుచేయటంలోనూ
సరికొత్త యంత్ర పరికరాలతో
విశేషమైన అనుభవం గల నిపుణులతో

ఆర్టిస్టులతో, టెక్నిషియనులతో
30" x 40" కెమెరా సహాయంతో

అత్యున్నత ప్రమాణాలను ఎల్లప్పుడూ
నిలబెట్టగల ఏకైక ఆంధ్రసంస్థ
(క్యాటెండర్లకు చక్కని సమూహాలకు,
ముద్రణనుగూర్చి అడగండి.)

ప్రసాద్ ప్రోసెస్

(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

చందమామ బిల్డింగ్స్

వడపథని

:: మదరాసు-26

జై సబ్బును దాని మోహపు సువాసనకు మీరు యిష్టపడతారు

27. 6. 56

పెర్ఫ్యూమ్ వలె మృదుత్వానికి, ఆనందము నిచ్చు సువాసనకు తాతావారి జై సబ్బును
వాడండి. ఈ సబ్బుయొక్క సమ్మద్యమైన శుభ్రవరచే నురుగు దానిని నరవమైన
దరలో దొరకే ఒక దర్దా ఆయిన నమ్మగా చేస్తున్నది. దానిని వాడి ఆనందించండి!



టాయిలెట్ సబ్బు



తాతా తయారు

భారతదేశపు పెట్టుబడితో, భారత నిర్వహణ
క్రింద, భారతదేశములో తయారవుతున్నది.

తాతా ఆయిల్ మిల్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్

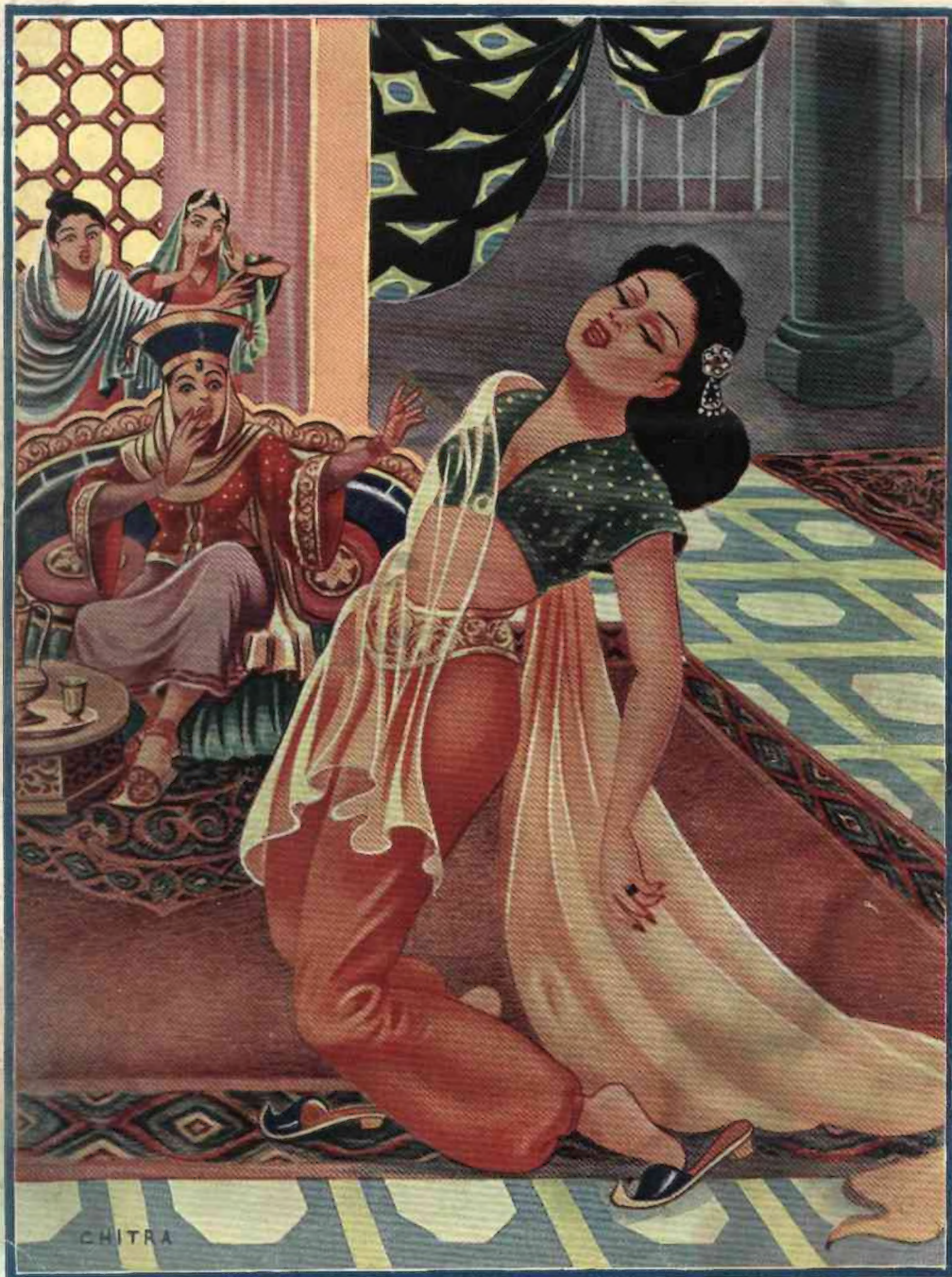




బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

వయ్యారి భామ

పంపినవారు :
కె. హేమాద్రి - గొల్లపూరు



CHITRA